

AKÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır DİPLOMAT Heydər Əliyev

№ 31 (405) 25-31 Dekabr, Çileyə pəş sal, 2017
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

31 DEKABIR DÜNYA AZƏRBAYCANLILARININ HƏMRƏYLIYI GÜNÜ VƏ YENİ İL BAYRAMINIZ MÜBARƏK

Səh. 4

"Azərbaycan kürdləri" İB və "Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevi doğum günü münasibətilə təbrik edir, dövlət başçısına uzun ömür, cəsağılığı, fəaliyyətində uğurlar arzulayır!

Səh. 10

Serokwezîr: Ewropa piştevaniya hikûmetekê bihêz li Kurdistanê dike

Səh. 16

Президент Ирака призывает Абади сдержать обещание и отправить зарплаты государственным служащим Курдистана

Səh. 3

"O dağlar azaddı" - dedi Hüseyin Kürdoğlu...

Səh. 11

Leverkusen'de Refik Karakoç ve Salar Osman'ın konferansına büyük ilgi

Səh. 12

Edhem Barzanî: Hêz ji bo aramî û ewlehiya welatiyan hatiye Silêmaniyê

Səh. 8

Salih Müslim'den Esad'a "hain" yanıtı

İlham Əliyev – uğurlu lider düşünölmüş strategiya

Səh. 3

"Gəncə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəniyyət Paytaxtı 2017" layihəsinin bağlanış mərasimi keçirilib

Səh. 4

Erbil-Bağdat görüşmələri için tarix açıklandı

Səh. 7

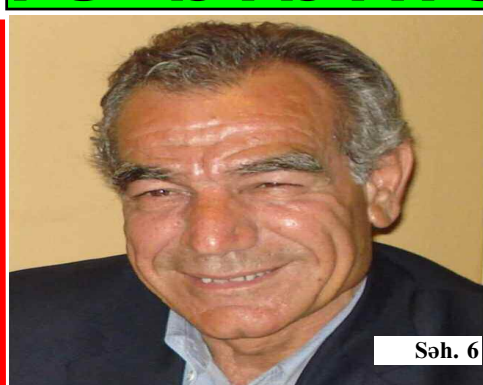
Səh. 6

ÇEV BELEKA MIN KEWÊ

Səh. 7

...ÇEMBERDEKİ KEKLIK KİM...?

Səh. 6

Stranek Xurfani ji bo Şingalê

Səh. 6

Roja Heşrê

Prezident İlham Əliyev MİDA-nın Hövsan Yaşayış Kompleksində ilk binanın təməlqoyma mərasimində iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin (MİDA) ikinci layihəsi olan Hövsan Yaşayış Kompleksində inşa ediləcək ilk yeddimərtəbəli binanın təməlqoyma mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin direktoru Samir Nuriyev əvvəlcə Agentliyin birinci layihəsi olan Yasamal Yaşayış Kompleksinin tikintisinin hazırkı vəziyyəti barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, ötən il dekabrın 24-də Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə təməlqoyma mərasimi keçirilən Yasamal Yaşayış Kompleksinin tikintisi sürətlə davam etdirilir. 1843 ailəni mənzillə təmin edə biləcək bu yaşayış kompleksinin 29 çoxmənzilli binasının hər birinin müxtəlif icra mərhələlərində olan tikintisi, həmçinin ərazinin müvafiq mühəndis-kommunikasiya sistemi ilə təchiz edilməsi işləri paralel həyata keçirilir. Kompleksin ilk 12 yaşayış binasının və 960 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbi binasının tikinti-quraşdırma işləri artıq başa çatdırılıb. Növbəti ilin yay aylarında kompleksin ilk mənzillərinin gələcək sakinlərinə təqdim olunması planlaşdırılır. Ümumilikdə isə kompleks 2019-cu ildə tam təhvil veriləcək.

Yasamal Yaşayış Kompleksinin tikintisində 20-dən artıq şirkət iştirak edir və ümumi tikinti prosesinə 3 min nəfərə yaxın işçi cəlb olunub. "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin sərəncamında olan mənzilləri vətəndaşların güzəştli əldə etməsi Qaydası"na əsasən güzəştli mənzillərin satışına

başlanılmasına hazırlıq məqsədilə Agentliyin ilk layihəsi olan Yasamal kompleksi haqqında məlumatların ətraflı təqdim olunduğu internet sahifəsi istifadəyə verilib. www.yasamal.mida.az internet sahifəsində informasiya əldə etmək və komplekslə bağlı

əldə etmək hüququna malik olan şəxslər, həmin şəxslərin müraciət qaydası, mümkün ödəniş üsulları, qurumla əməkdaşlıq edən banklar və digər məlumatlar var. Bu il mayın 30-da "Elektron hökumət" portalında yaradılmış "Güzəştli mənzil" sistemində güzəştli

vətəndaşlar üçün bütövlükdə yaşayış kompleksinin hər bir binası, satışa çıxarılan mənzillərin interyeri ilə virtual qaydada tanış olmaq və seçim etmək imkanı təmin ediləcək. Agentlik "Azərbaycan Respublikasında uyğun qiymətə mənzil təminatının

tarlıq ərazisinin qərb hissəsində şam və zeytun ağaclarından ibarət geniş yaşıllıq zonası mövcuddur. Ərazidə yaşıllaşdırma prosesinin fəal sürətdə davam etdirilməsi üzrə planlar Hövsan Yaşayış Kompleksinin gələcək sakinlərinin ekoloji cəhətdən təmiz və sağlam mühitdə yaşayışı üçün zəmin yaradır. Şəhərcik çoxmənzilli 11 yaşayış binasından ibarət olacaq. Bunlardan yeddinin yeddimərtəbəli on səkkiz girişli, dördünün isə onmərtəbəli bir girişli olması nəzərdə tutulur. Bu binalarda, ümumilikdə, 3002 mənzil olacaq ki, onlardan 280-nin birotəqlı, 1481-nin ikiotaqlı, 940-nin üçotaqlı, 301-nin isə dördotaqlı olması planlaşdırılır. Birotəqlı mənzillərin sahəsi təqribən 32-35 kvadratmetr, ikiotaqlı mənzillərin sahəsi təqribən 51-54 kvadratmetr, üçotaqlı mənzillərin sahəsi 64-68 kvadratmetr, dördotaqlı mənzillərin sahəsi isə 79-86 kvadratmetr təşkil edəcək. Bütün mənzillər tam təmirli vəziyyətdə və mətbəx mebeli ilə təchiz olunmuş şəkildə vətəndaşlara təklif olunacaq.

Kompleksdə çoxmənzilli binalarla yanaşı, insanların rahat yaşayışı üçün zəruri olan hər cür şəraitin yaradılması, geniş həyətlərin, yaşıllıq zonalarının, uşaq meydançalarının, sosial infrastruktur obyektlərinin tikintisi aparılacaq. Ərazidə hər biri 260 yerlik olmaqla iki uşaq bağçasının, 1920 şagird yerlik ümumtəhsil məktəbinin, ticarət mərkəzinin və xəstəxananın istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, ərazidə müvafiq nəqliyyat infrastrukturunun yaradılması və şəhərin ictimai nəqliyyat sisteminə inteqrasiyası planlaşdırılır.

Dövlətimizin başçısı Hövsan Yaşayış Kompleksində inşa ediləcək ilk yeddimərtəbəli binanın təməlini qoydu.

yarana biləcək suallara cavab tapmaq mümkündür. Sahifəyə daxil olanlar Yasamal Yaşayış Kompleksinin baş planı, hər bir binası, mənzillərin daxili və xarici perimetr üzrə sahələri, otaqlarının sayı, interyer nümunələri ilə tanış ola biləcəklər. Bu internet sahifəsi vasitəsilə kompleksin layihə xüsusiyyətləri, sakinlərin rahatlığı üçün yaradılan şərait, nəqliyyat infrastrukturunu, tikinti və təmir zamanı istifadə olunan inşaat materialları haqqında da ətraflı məlumat əldə etmək mümkündür. Saytda, həmçinin güzəştli mənzil

mənzil əldə etmək hüququna malik vətəndaşların müraciətlərinin qeydiyyatına başlanılıb. Bu sistem vasitəsilə 7500-dən çox vətəndaşın mənzil əldə etmək hüququ təsdiqlənib. Bu gün vətəndaşlar əlavə vaxt itirmədən elektron imzadan istifadə edərək tələb olunan sənədləri internet vasitəsilə təqdim edirlər. Həmçinin "ASAN xidmət" mərkəzlərində Agentliyin əməkdaşlarının fəaliyyəti təşkil olunub. Agentlik tərəfindən tezliklə "Güzəştli mənzil" sisteminin növbəti satış modulu da istifadəyə veriləcək və

inkışafına dair Strateji Yol Xəritəsi" ilə müəyyən edilmiş hədəfləri rəhbər tutaraq dövlət büdcəsindən asılılığı minimuma endirmək məqsədilə özəl investisiya şirkətləri ilə səmərəli əməkdaşlığın qurulmasına nail olub.

Suraxanı rayonu ərazisində, Hövsan qəsəbəsinin yaxınlığında inşa olunacaq Hövsan Yaşayış Kompleksi Bakının sürətlə inkişaf edən şərq hissəsində, Xəzər sahilindən cəmi 2 kilometr məsafədə, yaşayış və istirahət üçün olduqca rahat bir məkanda yerləşəcək. Kompleksin 20 hek-

Prezident İlham Əliyev Rusiyanın Şimali Qafqaz respublikalarından olan bir qrup müsəlman din xadimindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul edib

Prezident İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Şimali Qafqaz respublikalarından olan bir qrup müsəlman din xadimindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul edib.

Prezident İlham Əliyev Bakıda keçirilən "2017–İslam Həmrəyliyi İli: Dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq" mövzusunda beynəlxalq

konfransa toxunaraq bu tədbirin müxtəlif dinlərin və xalqların bir-birinə daha da yaxınlaşması, beynəlxalq əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə töhfə verdiyini dedi. Dövlətimizin başçısı Rusiya Federasiyasının Şimali Qafqaz respublikalarından dini rəhbərlərin böyük heyətlə bu

konfransda iştirakından məmnunluğunu ifadə etdi, mütəmadi keçirilən bu cür görüşlərin Rusiya Federasiyası, o cümlədən Şimali Qafqaz respublikaları ilə Azərbaycan arasında dostluq münasibətlərinin daha da möhkəmləndirilməsi işinə xidmət etdiyini vurğuladı. Prezident İlham Əliyev

qeyd etdi ki, "İslam Həmrəyliyi İli" elan olunmuş 2017-ci ilin başa çatmasına baxmayaraq, Azərbaycan dünya müsəlmanlarının həmrəyliyi, müsəlman ölkələri arasında əməkdaşlıq işinə bundan sonra da öz töhfəsini verəcək və bu baxımdan təsis olunacaq koordinasiya şurası gələcək birgə fəaliyyətin həyata keçirilməsi üçün yaxşı imkan yaradacaq.

Qonaqlar adından danışan Qaraçay-Çərkəz Respublikasının müftisi İsmail Berdiyev Prezident İlham Əliyevlə görüşlərindən həmişə olduğu kimi, böyük məmnunluq hissi keçirdiklərini dedi. O, "2017–İslam Həmrəyliyi İli: Dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq" mövzusunda beynəlxalq konfransın yüksək səviyyədə təşkil olunması işinə verdiyi dəstəyə görə Azərbaycan Prezidentinə dərin təşəkkürünü bildirdi, tədbirin xalqlar arasında dostluğun möhkəmlənməsi işinə töhfə verdiyini məmnunluq hissi ilə qeyd etdi. Ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edən İsmail Berdiyev onun Azərbaycan xalqının rifahı naminə

həyata keçirdiyi siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini dedi. Qonaq hər dəfə olduğu kimi, Azərbaycana budəfəki səfərləri zamanı da ölkəmizdə gördükləri inkişaf proseslərinin onlarda böyük təəssürat yaratdığını qeyd etdi.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını ifadə edən dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, Azərbaycanın son illər əldə etdiyi sürətli iqtisadi inkişafın təmin olunmasında, xalqımızın rifah halının yaxşılaşdırılmasında cəmiyyətimizdə hökm sürən sabitlik, müxtəlif dinlərin və xalqların nümayəndələrinin bir ailə şəklində mehriban yaşamaları böyük rol oynayır. Müsəlman ölkələrində narahatlıq doğuran problemlərin mövcud olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev bunların aradan qaldırılması üçün müsəlman ölkələri arasında həmrəyliyin gücləndirilməsinin böyük önəm daşdığını dedi və Azərbaycanın bu işə bundan sonra da töhfə verməkdə davam edəcəyini vurğuladı.

İlham Əliyev – uğurlu lider, düşünülmüş strategiya

Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri, YAP İcra katibinin müavini Siyavuş Novruzovun məqaləsini təqdim edirik:

Bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın istər daxili, istərsə də xarici siyasətində əldə edilən hər bir uğur Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəkasının təcəssümü, onun irsən qoyub getdiyi milli tərəqqi ideyalarının təzahürüdür. Cənab İlham Əliyevin 2003-cü ildə prezidentlik fəaliyyətinə başlaması Azərbaycanın tərəqqi və inkişaf yolu ilə irəliləməsində yeni mərhələ olmuşdur. Həmin il müstəqilliyimizin daha da möhkəmləndirilməsi, ölkədə sabit siyasi sistemin, çoxukladlı iqtisadi strukturun intensiv formalaşması ilə oldu. Məhz o vaxtdan başlayaraq respublikada demokratikləşmə prosesləri genişlənmiş, ölkəmizin dünya transformasiya proseslərinə integrasiyası daha intensiv xarakter kəsb etmiş, milli iqtisadiyyatın daha da inkişafı üçün mühüm sosial-siyasi baza yaranmışdır. Heydər Əliyevin siyasət məktəbinin layiqli yitirməsi olan İlham Əliyevin böyük siyasətdə atdığı inamlı addımlar nəticəsində Azərbaycanda təkcə sosial-iqtisadi sistemdə deyil, həm də siyasi və ictimai təsisatlarda əsaslı yeniləşmələr olmuş, səmərəli intensiv islahatlar aparılmışdır. Həm 2008, həm də 2013-cü illərdə Azərbaycanda keçirilən prezident seçkilərinə xalqın, milli elitanın və beynəlxalq müşahidəçilərin verdiyi yüksək qiymət deyilənləri bir daha sübut edir. Prezident İlham Əliyev demişdir: "Bizim təcrübəmiz onu göstərir ki, Azərbaycanın seçdiyi yol düzgün yoldur. İqtisadi, siyasi və sosial islahatların paralel şəkildə aparılması Azərbaycanı hərtərəfli inkişaf etdirir, ölkəmiz üçün çox lazım olan sabitliyi möhkəmləndirir, ictimai-siyasi vəziyyətə müsbət təsir göstərir. Ona görə də siyasi və iqtisadi islahatların davam etdirilməsi zamanın tələbidir. Əgər biz doğru yoldan da müasir, güclü ölkə yaratmaq istəyiriksə, bunu etməliyik. Bu işdə dövlətin üzərinə böyük vəzifələr düşür. Biz buna birlikdə nail olmalıyıq".

Ulu Öndərin xalqımızın, cəmiyyətimizin milli inkişafına yönəlmiş müstəqillik konsepsiyasını yaradıcılıqla davam və inkişaf etdirən Prezident İlham Əliyevin milli inkişaf konsepsiyasının başlıca qayəsi ölkədə demokratik transformasiya proseslərini yaxın müddətdə başa çatdırmaq, vətəndaş cəmiyyəti strukturlarının və təsisatlarının formalaşmasına başlamaq səyləri ilə həyata keçirilən "sabitlikdən inkişafa doğru" ideyasıdır. Ölkə Prezidentinin əzmkar fəaliyyətini qeyd edərkən Ulu Öndərin bu müdrik sözləri yada düşür: "Sizə əmin edərim ki, Azərbaycan xalqı indiyə qədər olduğu kimi, bundan sonra da Azərbaycanın dövlətçiliyinin, müstəqilliyinin, Azərbaycan xalqının milli azadlığının keşiyində duracaq və bu müstəqilliyi cəsarətlə qoruyub saxlayacaqdır". Hər bir Azərbaycan vətəndaşının bu ideyaya inamı sonsuzdur.

Dövlət başçısı cənab İlham

Əliyev Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafına paralel gedən demokratikləşmə proseslərini bir-birindən təcrid olunmuş şəkildə götürmədən hər iki xətti Azərbaycanın gələcək yüksəlişinin vahid istinad nöqtəsi kimi əsaslandırır. Prezidentin bu barədə irəli sürdüyü fikirlər təkcə Azərbaycanın yox, ümumilikdə demokratiya yoluna yenicə qədəm qoymuş bütün müstəqil ölkələrin gələcək inkişafının təməl prinsipi kimi tətbiq edilə bilər. "Ölkədə həm siyasi, həm də iqtisadi sahədə islahatlar cəsarətlə aparılır. Mən tam əminəm ki, siyasi və iqtisadi islahatlar, iqtisadi yüksəliş və demokratikləşmə prosesləri bir-birini tamamlamalıdır və paralel şəkildə həyata keçirilməlidir. Əks təqdirdə, iqtisadi durum yaxşılaşmasa, bizim iqtisadi planlarımız həyata keçməyə, təbii ki, Azərbaycanda tam şəkildə demokratik cəmiyyətin qurulmasından söhbət gedə bilməz", - deyən Prezident İlham Əliyev haqlı olaraq bəyan edir ki, hər hansı ölkənin inkişafı heç də təbii sərvətlərin zənginliyi ilə deyil, demokratikləşmə proseslərindən, qanunun aliliyinin qorunmasından, vətəndaş cəmiyyəti təsisatlarının inkişafından asılıdır.

Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev son illərdə cəmiyyətin hüquq sisteminin əsasını təşkil edən milli qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi prosesini diqqət mərkəzində saxlamışdır. Məhkəmə, ədliyyə, polis və prokurorluq orqanlarının daha səmərəli fəaliyyətinə, habelə insan hüquqlarının etibarlı təminatına yönəlmiş yeni qanun və qərarlar qəbul edilmişdir. Yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, xüsusilə, 2009-cu il martın 18-də və 2016-cı il sentyabrın 16-da Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasına əlavə və dəyişikliklərlə əlaqədar keçirilmiş referendumlar xalqın suveren hüququnu və azad siyasi iradəsini ifadə etməsinə maksimum imkan yaratmaqla demokratikləşmə prosesində keyfiyyətə yeni mərhələnin əsasını qoymuşdur. Ümumxalq səsvermələrinin seçicilər tərəfindən ciddi şəkildə dəstəklənməsi və pozitiv nəticələrlə yekunlaşması isə ilk növbədə cəmiyyətin Heydər Əliyev ideallarına sədaqətinin, eləcə də ulu öndərin böyük uzaqgörənliklə müəyyənləşdirdiyi strateji inkişaf kursunu layiqincə davam etdirən cənab İlham Əliyevə sarsılmaz inamının bariz təcəssümüdür.

Dərin və universal böhrandan çıxaraq cəmi 20 il ərzində kosmik dövlətlər sırasına daxil olan, dünyanın ən mötəbər beynəlxalq forumlarına ev sahibliyi edən, global kataklizmlərlə çalxalanan regionda multikulturalizmin qalasına çevrilən, sosial-iqtisadi və hərbi cəhətdən gündən-günə inkişaf edən müstəqil Azərbaycan bu gün hamımızın qürur mənbəyidir. Sadəcə son üç ayda baş verənlər bugünkü Azərbaycan reallığının ən bariz nümunəsidir. Belə ki, 2017-ci ilin 14 sentyabr tarixində "Əsrin müqaviləsi"nin 2050-ci ilədək uzadılması ölkəmizin etibarlı və stabil inkişaf edən dövlət kimi bütün dünyada hüfuzunun yüksəlməsi, əhalimizin rifahının təminatı baxımından böyük strateji əhəmiyyət daşıyır. Habelə, cari ilin

30 oktyabrında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin açılması Azərbaycanın Avrasiyanın geosiyasi nəqliyyat mərkəzinə çevrilməsi yolunda atılmış ən mühüm addımdır. Milyondan artıq səmşin, 17 milyon tondan artıq yük daşınması nəzərdə tutulan bu xətt həm də

təcavüzkar Ermənistanın strateji blokadasını möhkəmləndirən mühüm iqtisadi-siyasi qələbədir.

Ümumilikdə, Avropa-Qafqaz-Asiya "Orta Dəhliz"inin mühüm halqası olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Avropa və Asiya ölkələri arasında ticarətin daha sürətli və daha əlverişli olmasına şərait yaratmaqla yanaşı, regiondakı bütün ölkələrin hərtərəfli iqtisadi inkişafına güclü təkan verəcək, regionun dünyada əhəmiyyətini daha da artıracaqdır. BTQ Avropa ilə Asiya arasında daşımalarda yekun bənd olaraq həm siyasi, həm iqtisadi, həm də strateji baxımdan böyük əhəmiyyət daşıyır və bu coğrafiyadakı xalqlar bundan sonra da uzun illər ərzində bu global layihədən faydalanacaq, gələcək nəsillər onun bəhrəsini görəcəklər. Beləliklə, BTQ polad reyslərlə sadəcə qitələri birləşdirmir, eyni zamanda, Avrasiya xalqlarının dostluq və mehriban qonşuluq münasibətlərini daha da möhkəmləndirir.

Bu gün dünyada milli və dini zəmində baş verən qarşıdurmalar, axan nahaq qanlar, insanların bu münasibətlər ucbatından öz yurd-yuvasından didərgin düşməsi hamını, eləcə də bəşəriyyətin bir parçası olan xalqımızı narahat etməyə bilməz. O səbəbdən zərurət var ki, sahib olduğumuz tolerantlıq təcrübəmizi və multikulturalizm dəyərini bütün xalqlara aşılayaq və bu yolla dünyada sülhün və əmin-amanlığın bərqərar olmasına öz töhfəmizi verək. Məhz bu missiyanı həyata keçirmək məqsədilə ölkə başçısı cənab İlham Əliyev 2016-cı il multikulturalizm, 2017-ci il isə İslam həmrəyliyi ilə elan etmiş, bu istiqamətdə ölkə daxilində və xaricdə məqsədyönlü işlərin aparılması üçün müvafiq göstərişlərini vermişdir. Eyni zamanda, bu sahədə respublikamızın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın fədakar fəaliyyəti xüsusilə qeyd edilməlidir. Məhz onun rəhbərliyi ilə ardıcıl şəkildə sivilizasiyalararası dialoqun qurulması sahəsində dünyanın tanınmış elm və mədəniyyət xadimlərinin də iştirak etdiyi bir sıra mötəbər tədbirlərin, konfransların və beynəlxalq forum-

ların Azərbaycanda keçirilməsinə nail olunmuşdur. Onların bir neçəsini xatırlatmaq yerinə düşərdi. 2007-ci ildə keçirilən "Heydər Əliyev və Azərbaycanda din siyasəti: gerçəkliklər və perspektivlər" mövzusunda beynəlxalq konfransı, 2009-cu ildə keçirilən

"Dinlərarası dialoq: qarşılıqlı anlaşmadan birgə əməkdaşlığa doğru" mövzusunda beynəlxalq konfransı, 2008-ci ildə keçirilən "Mədəniyyətlərarası dialoq Avropa və onun qonşu regionlarında davamlı inkişafın və sülhün əsasıdır" mövzusunda konfransı, 2009-cu ildə keçirilən "Sivilizasiyalararası dialoq: Azərbaycandan baxış" mövzusunda konfransı, 2010-cu ildə keçirilən Dünya Dini Liderlərin Bakı Sammiti, 2011-ci ildə keçirilən Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu, 2017-ci ildə keçirilən "Dövlət və din: globallaşan dünyada tolerantlığın gücləndirilməsi" mövzusunda II Beynəlxalq Bakı Forumu və digər tədbirlər öz miqyas və əhəmiyyətinə görə, regional və global əhəmiyyətli layihələrdir.

Yuxarıda sadalanan fikirlərdən bir daha aydın olur ki, dövrümüzün mühüm çağırışlarından olan multikulturalizmin Azərbaycanda tarixən formalaşmış zəngin ənənələri və möhkəm ictimai dayaqları mövcuddur. Qarşıda duran vəzifə bu hərtərəfli potensialı Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişaf və tərəqqisinin vacib elementinə çevirmək, sahib olduğumuz təcrübəni regional və global məkanda uğurla paylaşmaqdır.

Bu gün Azərbaycan dövlətçiliyinin ən mühüm problemi ölkənin ərazi bütövlüyünün təmin olunmasıdır. Ermənistanın təcavüzü nəticəsində işğal altına düşmüş ərazilərimizin azad edilməsi, viran qoyulmuş kənd, rayon və şəhərlərimizin bərpa olunması, sayı bir milyona çatan və uzun müddətdən bəri məşəqqətli köçkün həyatı sürən soydaşlarımızın doğma yurduvalarına qayıtması Azərbaycan dövlətinin qarşısında çox məsul bir vəzifə, ən vacib məqsəd kimi durur. Müstəqil dövlətçiliyimizin banisi, müasir Azərbaycanın memarı, böyük öndərimiz Heydər Əliyevin siyasi xəttini uğurla davam etdirən möhtərəm Prezident İlham Əliyev xalqımıza hədsiz məhrumiyyətlər, müstəqil dövlətimizə böyük itkilər gətirmiş təcavüzə son qoyulması üçün çoxşaxəli və səmərəli hüquqi-diplomatik addım-

lar atır. Bütün bunların nəticəsidir ki, indi dünya birliyi Azərbaycanın haqlı olduğunu, Ermənistanın işğalçı və təcavüzkar siyasət yeritdiyini getdikcə daha yaxşı anlayır. Təsədüfi deyil ki, bir çox mötəbər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qəbul edilən qərar və qətnamələrdə Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi faktı birmənalı şəkildə dəfələrlə təsdiqlənmiş, onun təcavüzkarlıqdan əl çəkməsi tələb olunmuşdur.

Ölkəmizin aparıcı siyasi qüvvəsi olan, milli maraqların müdafiəsi və təmin edilməsi istiqamətində uğurla fəaliyyət göstərən Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) yaranmasından 25 il ötür. Cənubi Qafqazın ən böyük partiyası olan YAP ötən müddət ərzində Azərbaycanın müasir və dinamik inkişaf edən ölkə kimi nüfuzunun daim artmasında mühüm rol oynamışdır. Bu möhtəşəm proses indi də davam edir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında YAP milli maraqların ifadəçisi kimi, Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına öz töhfəsini verir, hər bir vətəndaşın siyasi və iqtisadi iradəsinin ən yüksək formada təmin olunmasına şərait yaradır. Bu gün əminliklə demək olar ki, yaradıcısı ümummilli lider olan YAP-in fəaliyyətində Heydər Əliyevin ideya və arzuları ən ali səviyyədə həyata keçirilir.

Proqramında müstəqil dövlətçilik, qanunçuluq, azərbaycançılıq, vətəncilik, varislik, yaradıcı təkamül, konstruktiv əməkdaşlıq, vətəndaş həmrəyliyi, sosial ədalət prinsiplərini rəhbər tutan YAP-in cəmiyyətdə rolu və nüfuzu durmadan artır, ölkədə baş verən ictimai-siyasi proseslərə təsir imkanları getdikcə genişlənir. Bütün bu amillər heç şübhəsiz, partiya üzv axınını sürətləndirir. Belə ki, ötən dövr ərzində partiyanın sıraları cəmiyyətcə artmış, keyfiyyətcə yüksəlmişdir. Hazırda YAP-in 701 mindən artıq üzvü var ki, onlar da cəmiyyətin ən müxtəlif sosial və demoqrafik qruplarını təmsil edirlər. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi: "Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycanın müasir tarixində böyük bir fenomendir. Bir daha demək istəyirəm ki, çətin şəraitdə, təzyiqlərlə, hədə-qorxularla üzləşərək, bütün məhrumiyyətlərlə üzləşərək, həm partiya üçün, həm partiya fəalları, həm də ölkə üçün demək olar, ən ağır dönmədə yaranan bu partiya möhkəmləndi, gücləndi və bu gün bölgədə onun analoqu yoxdur. Nəinki Azərbaycanda, qonşu ölkələrdə də Yeni Azərbaycan Partiyası kimi güclü, mütəşəkkil qüvvə yoxdur".

Beləliklə, sadalanan məqamlar bir daha onu sübut edir ki, bu gün insan hüquq və azadlıqlarına, qanunların aliliyinə hörmət prinsiplərinə prioritet istiqamət kimi müstəsna dəyər verən müstəqil Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş, hüquqi, dünyəvi və demokratik dövlət imicinin formalaşmasında, onun möhkəm təməllərinin qoyulmasında görkəmli dövlət xadimi Prezident İlham Əliyevin xidmətləri əvəzsizdir və daim tariximizə qızıl hərflərlə yazılacaqdır.

"Azərbaycan kürdləri" İctimai Birliyinin idarə heyəti və "Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Azərbaycan Prezidentini doğum günü münasibətilə təbrik edir

Dekabrın 24-ü Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin doğum günüdür. Dövlət başçısının 56 yaşı tamam olur.

İlham Heydər oğlu Əliyev 1961-ci il dekabrın 24-də Bakı şəhərində anadan olub. Orta təhsilini 1967-1977-ci illərdə Bakı şəhərində alan İ. Əliyev 1977-ci ildə Moskva Dövlət Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutuna (MDBƏİ - MQİMO) daxil olub, ali təhsilini müvəffəqiyyətlə başa vuraraq elmi fəaliyyətini institutun aspiranturasında davam etdirib.

1985-ci ildə dissertasiya müdafiə edən İ. Əliyev tarix elmləri namizədi alimlik dərəcəsi alıb və 1990-cı ilədək MDBƏİ-də müəllim işləyib. 1994-2003-cü illərdə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) vitse-prezidenti, sonra isə birinci vitse-prezidenti vəzifəsində çalışıb.

1995-ci və 2000-ci illərdə Milli Məclisə üzv seçilən İlham Əliyev 2001-2003-cü illərdə Avropa Şurası Parlament Assambleyasında (AŞPA) Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri olub. AŞPA-da siyasi fəaliyyəti çərçivəsində 2003-cü ilin yanvar ayında qurumun sədr müavini və Büro üzvü seçilib. 2003-cü ildə baş nazir vəzifəsinə təyin edilməsi ilə əlaqədar İlham Əliyevin deputat səlahiyyətlərinə xitam verilib. 2003-cü il oktyabrın 15-də Azərbaycan Respublikasının prezidenti seçilib və oktyabrın 31-də vəzifəsinin icrasına başlayıb. 2008-ci il oktyabrın 15-də keçirilən seçkilərdə seçicilərin 88 faizindən çoxunun səsini qazanan İlham Əliyev yenidən Azərbaycan Respublikasının prezidenti seçilib.

2013-cü il oktyabrın 9-da keçirilən prezident seçkilərində isə növbəti dəfə qələbə qazanıb.

Qeyd edək ki, İlham Əliyev həmçinin 1997-ci ildən Azərbaycanın Milli Olimpiya Komitəsinin prezidentidir. İdmanın və Olimpiya hərəkətinin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin ali ordeni ilə təltif edilib.

Azərbaycan, rus, ingilis, fransız və türk dillərini mükəmməl bilir.

Evlidir. Üç övladı var.

"Azərbaycan kürdləri" İctimai Birliyinin idarə heyəti və "Diplomat" qəzetinin redaksiya heyəti Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevi doğum günü münasibətilə təbrik edir, dövlət başçısına uzun ömür, cansağlığı, fəaliyyətində uğurlar arzulayır!

"Gəncə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəniyyət Paytaxtı 2017" layihəsinin bağlanış mərasimi keçirilib

Mərasimdə Gəncə şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyev, Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fondunun İdarə Heyətinin sədri, Azərbaycanın Rusiyadakı Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri Polad Bülbüloğlu, Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fondunun icraçı direktoru Anatoliy Qennadiyeviç İksanov və şəhər ictimaiyyəti iştirak edib.

Mərasim "Gəncə - Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəniyyət Paytaxtı - 2017" layihəsi çərçivəsində reallaşan tədbirləri, ötən aylar ərzində yaşananları və baş tutan görüşləri özündə əks etdirən videoçarxın nümayişi ilə başlayıb.

Daha sonra çıxış edən Elmar Vəliyev tədbir iştirakçılarını salamlayaraq, bu ilin Gəncə şəhəri üçün çox əlamətdar illərdən olduğunu bildirib. Elmar Vəliyev Gəncənin MDB-nin mədəniyyət paytaxtı olmaqla yanaşı, həmçinin il ərzində şəhərin çox böyük inkişaf yolu keçdiyini də vurğulayıb. İcra başçısı ölkə rəhbərliyinin daim Gəncə və gəncəliyə olan diqqət və qayğısı nəticəsində bu işlərin ərşəyə gəldiyini qeyd edib. Gəncənin bundan sonra çox möhtəşəm layihələrə imza atacağını söyləyən şəhər rəhbəri xalqımızı qarşıdan gələn Dünya Azərbaycanlıların Həmrəylik günü və Yeni il münasibəti ilə də təbrik edib.

MDB Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fondunun İdarə Heyətinin sədri və Azərbaycanın Rusiyadakı Fövqəladə və Səlahiyyətli səfiri Polad Bülbüloğlu tədbirdə çıxış edərək iştirakçıları səmimi qəlbədən salamlayıb. Gəncənin hər zaman mədəni şəhər olduğunu vurğulayan səfir MDB ölkələrində keçiriləcək tədbirlərdə Gəncənin hər zaman fəal iştirak edəcəyini qeyd edib.

MDB Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fondunun icraçı direktoru Anatoliy Qennadiyeviç İksanov "Gəncə - Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəniyyət Paytaxtı - 2017" layihəsi çərçivəsi zamanında Gəncə şəhərinin yüksək tempəli inkişaf etdiyini qeyd edib. Anatoli İksanov Mədəniyyət İli çərçivəsində tədbirlərin gözəl təşkil olunmasına görə ölkə rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib. Son illərdə Gəncədə çoxlu

fatçılar Gəncə şəhərində bu layihədə iştirak etdikləri üçün şəhər rəhbərinə və MDB-nin Dövlətlərarası Humanitar Əməkdaşlıq Fonduna öz dərin təşəkkürlərini bildiriblər.

Rəsmi hissədən sonra "Gəncə - Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəniyyət Paytaxtı - 2017" layihəsinin bağlanış mərasiminə həsr olunan konsert proqramı başlayıb. Konsertdə xalq artisti Rafael Bayramovun dirijor

yeni obyektlər istifadəyə verildiyini deyən Anatoli İksanov Gəncə Dövlət Filarmoniyasının yeni binası həm təchizatına, həm də rahatlığına görə nadir binalardan olduğunu da bildirib. Daha sonra Anatoliy İksanov yüksək təşkilatçılığa və "Gəncə-Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəniyyət Paytaxtı-2017" layihəsini həyata keçirdiyi üçün Gəncə şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyevə "Təşəkkürnamə" təqdim edib.

Rəsmi hissənin sonunda Belarus Respublikasından Tatyana Kokuytseva, Tacikistan Respublikasından Maxmedsalim Abdulkarimov, Özbəkistan Respublikasından Sergey Aronbayeva və Azərbaycandan Maya Cəfərquliyevaya "Debütlər Birliyi" Beynəlxalq mükafatı təqdim edilib. Mükafatı

luğu ilə Gəncə Dövlət Filarmoniyası "Kamera" Orkestrı, Gəncə Dövlət Filarmoniyasının direktoru, xalq artisti Samir Cəfərov, əməkdar artist, tarzen Mahir Məmmədov, həmçinin Belarus, Qırğızıstan, Moldova və Tacikistan Respublikasından gələn sənətcilər iştirak edib.

Qeyd edək ki, 2016-cı il sentyabr ayının 16-da Qırğızıstan Respublikasının paytaxtı Bişkekə keçirilən Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlət Başçıları Şurasının 25-ci yubiley sammitində Gəncə şəhəri 2017-ci il üçün "Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Mədəniyyət Paytaxtı" elan edilib. Bu günədək keçirilən yerli və beynəlxalq tədbirlər onu deməyə əsas verir ki, Gəncə "MDB Dövlətlərinin Mədəniyyət Paytaxtı 2017" titulu ilə şərəflə daşıyır.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə Tərtər rayonunda əsgərlərlə görüş keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyasının Nəsimi, Nərimanov və Nizami rayon təşkilatları ənənəvi olaraq qarşıdan gələn 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü və Yeni il münasibətilə cəbhə bölgəsində yerləşən hərbi hissədə olublar.

Əsgərlərimizdə milli ruhun və döyüş əzminin yüksəldilməsi məqsədilə aprel döyüşlərində həlak olmuş Milli Qəhrəman Çingiz Qurbanovun atası Salman Qurbanov və Milli Qəhrəman Mahir Mirzəyevin atası Sabir Mirzəyev də tədbirdə iştirak ediblər.

Görüşdə YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Məlahət İbrahimqızı, YAP Nizami rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Sədaqət Vəliyeva, YAP Nərimanov rayon təşkilatının sədr müavini İradə Mahmudova, YAP Qadınlar Şurasının sədr müavini Məhəbbət İbrahimova əsgərlərimizin xidmət, məişət şəraiti ilə maraqlanıb, əsgərlərlə

söhbətlər aparıb, onlara bayram təbriklərini çatdırıblar.

Qeyd edilib ki, müasir

ümummilli lider Heydər Əliyevin milli ordu quruculuğu sahəsində əldə etdiyi uğurlar dövlətimizin

dövrümüzdə Azərbaycan dövlətinin artan iqtisadi uğurları, daxili və xarici siyasətimizdə qazanılan genişmiqyaslı nailiyyətlər ölkədə bütün sahələrin, həmçinin ordu quruculuğunun inkişaf etdirilməsinə möhkəm zəmin yaradır. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi,

başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən bu gün də uğurla davam etdirilir. Hərbi hissələr müasir döyüş avadanlıqları ilə təchiz olunur, əsgər və zabitlərin sosial problemlərinin həlli istiqamətində tədbirlər uğurla həyata keçirilir.

Mərhum deməyə dilim gəlmədiyi Hüseyn Kürdoğlu adlı bir gözəl şairimiz həyatının ağır keçən, son üç ayda az qala ölümlə uğraşdığı günlərin birində yuxuma gəldi. Üzü gülürdü, "Laçın dağlarından gəlmişəm, o dağlar azaddı" - bunu dedi və getdi. Bu yuxunu necə yozacağımı bilmirəm. Bircə onu deyə bilərəm ki, çox zaman yuxular çin olur və bu yuxuda Hüseyn Kürdoğlunun "dağlar azaddı" kimi xoş xəbərinin gerçək olacağına inanıram.

Doxsanıncı illərdə yazılan şeirlərin böyük bir qismi işğal olunmuş dağlarımızın, kəndlərimizin həsrətiylə yazılıb. Bu şeirlərdə fəryad da var, çağırış da... Hüseyn Kürdoğlunun o illərdə yazdığı şeirləri oxumaq kifayətdir ki, doxsanıncı illərin Azərbaycan poeziyasında HƏSRƏT, ÇAĞIRIŞ ərazilərinə" daxil olaq.

Doxsan üçüncü ildə, Laçın işğal olunan sonra yazılan bir şeir:

Qismət olmayaydım ayrı torpağa
Gözlərim Laçını görəydi bir də.
Sürünüb çıxaydım işıqlı dağa,
Əllərim bənövşə dəreydi bir də.

Beşbulaq üstündə quraydım dəyə,
Canım alan yara "can" deyə-deyə.
İldırım çaxanda baxaydı göyə,
Qaçaydı, qoynuma girəydi bir də.

Biçərə Kürdoğlu, ah çəkib inlə.
Bu qanlı dövrənin hökmünü dinlə.
Qoşa at minəydim o nazəninlə,
Köhləni yanımcə sürəydi bir də,
Gözlərim Laçını görəydi bir də.

Hüseyn Kürdoğlunun Laçınlı duyğuları poeziyada özünəməxsus LAÇIN obrazını yaradır. Bu obrazı zaman etibarilə üç məqamdan izləmək olar: Laçının azad və xoşbəxt günləri... Şair Laçına anam deyir, dizinə baş qoyur. Deyirdi ki: "coşum Dəli dağın boranı kimi, Şeh səpim Qırxqızın dumanı kimi. Məcnun bulağının mərcanı kimi şeirimi yaxana düzüm, ay Laçın. İkinci: Laçının işğalı... H.Kürdoğlunun "Yaralı torpağım, yaralı sevgim" kitabında Laçın Həsərət simvoluna çevrilir. Yara hələ təzədi, qaysaq bağlamayıb. Şair inanır ki, Azərbaycan oğulları Laçını işğaldan azad edəcəklər. Odu ki, üzünü laçınlılara tutub deyir: "Alay tutun, vaxtdır daha, laçınlılar, Bir yol açın xoş sabaha, laçınlılar!" Yaxud: "Qoca Kürdoğlunu bir əsgər sayın, Çağırır Qarabağ, çağırır Laçın..." Üçüncü məqam: Laçın artıq xatirəyə dönür. O, şairin yuxularına girir. Kəlbəcərli, Laçınlı, Həkəri gənclər, o bölgədə olan meşələr, dağlar, dərələr, çaylar, göllər də tez-tez yada düşür... Bu tipli şeirlər Laçın obrazının ayrı-ayrı dolğun cizgilərini təşkil edir.

Hüseyn Kürdoğlu müasir poeziyamızın aparıcı şəxslərindən biri idi. O, çox təvazökar insan idi. Heç vaxt "mənim şeirim", "mənim poeziyam" ifadələri səslənməzdi dilində. Azərbaycan poeziyasının natur fəlsəfəsinin yaranmasında H.Kürdoğlunun da müstəsna rolu var. Görkəmli tənqidçi Yaşar Qarayev "təbiət: poeziya və ekologiya" məqaləsində H.Kürdoğlunun dörtlüklərindən söz açaraq yazırdı: "Hüseynin dörtlüklərində xalis xəyyamvari ruh yoxdur. Taleyin yox, təbiətin müdrikiyyəti heyranlıq və pərəstiş var. Burada müdrik

"O dağlar azaddı" - dedi Hüseyn Kürdoğlu...

nəsihəti. Hikməti və ibrətli qənaətləri təbiətdən lövhələr-bədii peyzaj əvəz edir".

Bulud dağ çiynində yapıncı kimi,
Hər təpə bir çoban balıncı kimi.
Araz parıldayır ay işığında
Babəkin sıyrılan qılınca kimi.

Qoy görüşsün bir dodaqla bir yanaq,
Eşq oduna bir alışaq, bir yanaq.
Tökülübür bir üzünə qara tel,
Ay tutulub: bir yan qara, bir yan ağ.

"Azərbaycan" şeirində dörd misra ilə fəlsəfi fikir söyləmək, həyat, ölüm, dünya və zaman haqqında poetik düşüncələr hasil etmək klassik ənənələrdən gəlir. Lakin onu da qeyd edim ki, şeirin bu kiçik formasında uğur qazanmaq hər şairə müəssər olmur. O yerdə ki, şair başlayır "filosofluq" eləməyə, o zaman şeir dönüb olur "kələm", "hakimanə söz" yığını. Hüseyn Kürdoğlunun dörtlükləri belə bir iddiadan uzaqdır. Şair çalışır ki, dörd misrada həcmcə böyük bir şeirdə deyə bilmədiyi fikri poetik ümumiləşdirmə ilə deyə bilsin, bir bənzərsiz lövhə yaratsın. Bir neçə misal göstərə bilərəm:

Saçından rəng alsın gerek qaranlıq,
Gözündə bir gilə kövrək qaranlıq.
Dünyaya göstərir ay camalını,
Əyninə geydiyin ipək qaranlıq.

Yıxsın qarşısından Araz barını,
Dərək Kür barı tək, Araz barını,
Araz körpüsündə qoy bir tar çalım,
Sahillər dinləsin Arazbarını.

Qoca işıqlının saçı dümağdır,
Gecələr sinəsi çıraq-çıraqdır.
Bəlkə yun əyirir bu qarı nənə
Təpələr yanında yumaq-yumaqdır?!

O qıza neylədin, a yağı bulaq,
Kəsilmiş üstündən ayağı, bulaq.
Bir zaman dirilik şərbətim oldun,
İndi ay zəhrimar, a yağı bulaq.

Sənsiz qor tökülür qoynuma gecə,
Alov geyinirəm əynimə gecə.
Özgə bir gözələ baxmışdım dünən,
Min şahmar sarıldı boynuma gecə.

Misallardan göründüyü kimibu dörtlük nümunələri (əslində, rübai) şeirdə az sözlə maraqlı fikir söyləməyin mümkün olduğunu sübuta yetirir. Diqqət yetirsəniz, bu rübaillərin heç birində yavan-yalın sözlər gözə dəymir və bu sözlər dörd misrada obraz yaratmaq məramına xidmət edir.

Hüseyn Kürdoğlu ədəbiyyata əllinci illərin əvvəllərində gəlib. İlk şeiri 1950-ci ildə, "Azərbaycan gəncləri" qəzetində dərc olunub. ADU-nun filologiya fakültəsində oxuyanda respublika qəzetlərində şeirləri ilə müntəzəm çıxış edib və elə ilk şeirlərindən ustadların diqqətini cəlb edib. Məsələn, Bəxtiyar Vahabzadə gənclərə həsr etdiyi bir məqaləsində yazmışdı: "...Hüseyn Kürdoğlu da ümid verən gənclərdəndir. Onun şeirləri təbii, səmimi və axıcıdır. Gənc şair qələmə aldığı mövzunu dərinlən duyub, yaşamadan yazmır. Bu cəhətdən onun "Yol üstündə tək qovaq", "Görüş xatirəsi", "İnanmıram", "Torağayım" və s. şeirləri çox maraqlıdır. Şair yazır:

Bir gözəldən ilham aldım,
Dağ döşündə fikrə daldım,
Öz qəlbimi tutub çaldım,
Şair elər bu saz məni

Bəxtiyar müəllimin o zaman cavan Hüseyn Kürdoğlunun şeirlərində seziyi bu cəhətlər sonralar onun yaradıcılığının başlıca məziyyətlərinə çevrildi. Hüseyn Kürdoğlu həmin o təbiiliyə, səmimiyyəyə həmişə sadiq qaldı.

Mən Hüseyn Kürdoğlunun əlli illik yaradıcılıq yolunu izlədim və tam yaqınlıqla əmin oldum ki, onun müasir poeziyamızda özünəməxsus yeri var. Heç də o fikirdə deyiləm ki, onun poeziyasına sağlığında obyektiv qiymət verməyiblər və dünyasını dəyişəndən sonra buna daha çox ehtiyac var. Həm də qətiyyənlə düşünürəm ki, sağlığında onun şeirlərinin bədii

məziyyətləri, poetik özəllikləri barədə söz deməyiblər. Axı, Hüseyn Kürdoğlu doğrudan da bir kimsəyə bənzəmirdi. Əsasən xalq şeiri üslubunda qələm çalan və sözün həqiqi mənasında müasir qoşmanın, gərayılının, bayatının özünü yarıdan Hüseyn Kürdoğlu ədəbi tənqiddən diqqət mərkəzində idi. Amma bunu da qeyd etməliyəm ki, klassik poeziyamız və aşiq şeiri ilə müasir poeziya arasında yaranan daimi təmas və körpülərin etibarlı sakinlərindən biri də Hüseyn Kürdoğlu olmuşdur.

Nədənə mən XX əsr poeziyamızın ustadlarından olan Hüseyn Ariflə Hüseyn Kürdoğlu arasında (öncə bu barədə bir işarə verdim) daha doğrusu, onların yaradıcılıq dünyası arasında bir doğrmaqlıq görürəm. Onların hər ikisi xalq ruhunun tərənnümçüsü idilər, klassik aşiq şeirinin bu böyük poeziya ənənəsinin ləyaqətli davamçıları idilər, bu ənənəni müasir dövrə-yeni biçimdə, yeni bədii təfəkkür işığında inkişaf etdirirdilər. Onlar ənənənin əsiri deyildilər, bu ənənəyə canlılıq və poetik tərəvət gətirən şairlər idilər. Məlum məsələdir ki, "köhnə" hesab etdiyimiz formalarda bədii uğur qazanmaq olduqca çətinidir, bunun üçün xüsusi poetik istedadla malik olmalısın. Hüseyn Kürdoğlu "köhnə" havalara yeni ritm, yeni ahəng gətirən şairlərdən idi.

"Hüseyn Kürdoğlu xalq ədəbiyyatını sevir" demək bəlkə də onun yaradıcılığına bəsit yanaşmaq kimi düşünülər. Hüseyn Kürdoğlu ədəbiyyata elə xalq ədəbiyyatının canlı təəcəssümü kimi gəlib. Məlum məsələdir ki, xalq ədəbiyyatından təsirlən-məyən şair tapmaq çətinidir, amma təsirlənmək xalq ədəbiyyatı nümunələri səviyyəsində nəse yaratmaq demək deyil. Hüseyn Kürdoğlunun yazdığı qoşmalar, gərayıllar, təcnislər, bayatılar əgər belə demək mümkünə, "orijinal" a çox yaxındır. Onun təcnislərini bu sırada xüsusilə qeyd etmək lazımdır. " Klassik və folklor ənənələrindən yaradıcılıqla istifadə etmə mədəniyyəti" (Qasım Qasımzadə) bu təcnislərdə və həmçinin cinas üstündə qurulan digər şeir formalarında aşkar nəzərə çarpır.

Qobustan-daş adamlar,
Göz yaşım daşa damlar.
Duymaz daş adamları
Ürəyi daş adamlar.

Çiçəyə həmdəm arı,
Sızıldar dəm-dəm arı.
Mənim bağrımdan keçir,
Dünyanın qəm damarı.

Söz varmış demə sənə,
Demirsən, demə sən də.
Sırrın gözəndən oxunur,
Nə fərqi deməsən də?

Böyük şairimiz Hüseyn Ariflə Hüseyn Kürdoğlu arasında bir doğrmaqlıq olduğunu vurğulamaq istəyirəm. Bu doğrmaqlığı şərtləndirən təkə onların hər ikisinin folklorla, zəngin xalq ədəbiyyatı ilə bağlılığında deyil, həm də təbiət şairi kimi tanınmalarıdır. Təbiətdən yazmayan, gülə, çiçəyə, dağa, dərəyə, çölə, çəmənə şeir həsr etməyən şair tapmaq çətinidir, amma əsl təbiət şairlərindən söz düşəndə barmaqla sayılacaq qədər şair adı üzərində dayanırsan: Hüseyn Arif, Hüseyn Kürdoğlu, Musa Yaqub, Məmməd Aslan - bu şairlər təbiəti öz dilində dilləndirən şairlərdir. Onların şeirləri təbiət vasitəsilə insanları, cəmiyyəti, dünyanı dərk etməyə səsləyən şeirlərdir. Biz onların şeirləri vasitəsilə təbiəti duyur, sevir və dərk edirik. Hüseyn Kürdoğlu da nədən yazırsa yazsın, öz fikrini, hiss və duyğularını təbiət obrazları vasitəsilə açıqlamağa çalışır. Onun təbiət şeirləri barədə yazılan bəzi fikirlərə müraciət etmək istəyirəm. Hüseynin şeirlərində taleyin yox, təbiətin müdrikiyyəti heyranlıq və pərəstiş var. Burada müdrik nəsihəti, hikmətli və ibrətli qənaətləri təbiətdən lövhələr-bədii peyzaj əvəz edir. Qartal qıyyəsi, çiçək təbəssümü, durna qatırı, çay nəğməsi, bulud karvanı olan dörtlüklər formaca da, dil-ifadəcə də folklorla, təbiətə doğrmaqlığı ifadə edir"

(Yaşar Qarayev). "Şairi təbiətlə bağlayan hansı mənədir, hansı istək, hansı idealdır? Əlbəttə, yalnız onun gözəlliklərindən estetik bəvq almaq deyil. Belə olsaydı, şairin təbiətə münasibəti təmənnalı niyyət daşıyardı. Əslində isə şair təbiətin varlığını tükənməz, təmənnasız səxavətə heyrandır. Təbiətin bütövlüyündə, süniliyin ona yad olmasında mənalar axtarır. Təbiətə qovuşmağı, onunla birliyi arzulayır, poetik şəkildə ideallaşdırır" (Camal Mustafayev). "Hüseyn Kürdoğlunun poeziyası ana təbiətdəki tarazlığı, harmoniyanı vəsf edir. Hüseyn Kürdoğlunun şeirə gətirdiyi Laçın, Xaçın, Qırqız, Yeddi qardaş, İşıqlı, Kirs...- bu poetik obrazlar müəyyən bir yurdun, ulusun təkə adları yox, bütövlükdə Azərbaycanın poetik rəmzidir" (Cavanşir Yusifli).

Səhər-səhər şəh düzümlü boynunu əyən
Göy otların yarpağı da titrədir məni.

Gedirəm, salamat qalın, meşələr,
Dağlar qoynundakı qalın meşələr.
Ürkək maralları gizlədin barı,
Otların qaydına qalın, meşələr.

Çırpınar, döyüşər yel yıxan ağac,
Sızlar balta ilə əl yıxan ağac.
Baxın, həlak olmuş igid deyilmi
Daşqın çay üstündə sel yıxan ağac?

Belə misalların sayını qat-qat artırmaq olar.

Hüseyn Kürdoğlu şeirləri mövzuca rəngarəng idi. İndi bunları bircə-bircə təsnifləndirmək, bölgülərə ayırmaq fikrindən uzağam. Ancaq bir məsələni qeyd etməyi lazım bilirəm: O, bütün şeirlərində səmimi idi. Həmişə axtarışda idi, onu tutduğu şeir yolundan, ənənələrdən ayırmaq mümkün deyildi. Bəzi yaşlılarının və cavanların bir çoxunun poetik dəblərə uyduğu bir zamanda H.Kürdoğlu yenə ilk şeirlərindən birində dedi ki, yalnız "öz qəlbini tutub çalırdı". Dərk edir və anlayırdı ki, qaynaqlandığı xalq şeirinin potensial imkanları hələ tükənməyib, hələ bu çeşmənin suyu gur axır. Akademik Bəkir Nəbiyev haqlı olaraq yazırdı ki, Hüseyn Kürdoğlu müasirləri arasında dörtlüyün, bayatının, təcnisin əsl ustası idi.

... Hüseyn Kürdoğlunun mənə bir bulağı xatırlatdı. Həmişə gur, duru bir bulağı. Əlbəttə, o bulağın suyu qurumayıb və nə qədər ki, Azərbaycan poeziyası var, o bulaq da qurumayacaq.

Hüseyn Kürdoğlunun qoşmaları, gərayılları, rübai və bayatılarının içində artıq klassik nümunəyə dönən şeirlər də az deyil. Mən onun "Laçın bənövşəsi yadıma düşdü" qoşmasını XX əsr Azərbaycan poeziyasının ən gözəl incilərindən biri kimi qiymətləndirirəm. BƏNÖVŞƏ obrazı Qurbanidən üzü bəri neçə şairin ürəyini dilləndirib, amma bu sırada parlaq nümunələr o qədər də çox deyil. H.Kürdoğlunun Bənövşəsi isə ..heç nə demirəm, baxın, bu Bənövşə Dərdimizin bənövşəsidir.

Dərdim səhər-səhər bağçadan səni,
Gətirdim ad günü yara, bənövşə.
Laçın bənövşəsi yadıma düşdü,
Qanadı bağrımda yara bənövşə.

Yetdi dövrəmiz yaman illərə.
Qırxqızın göz yaşı döndü göllərə.
Özünü qayadan atdı sellərə,
Neçə əsir düşən Sara, bənövşə.

Sonda qayıdıram o yuxuya. Hüseyn Kürdoğlunun üzünə mənə tutub "Dağlar azaddı" dedi ki o Söz. Yuxudu bu, bəlkə H.Kürdoğlu ruhu bu yuxudan xəbərsizdi. Onun ruhu Laçının, Şuşanın, Kəlbəcərin, Xocalının başı üzərində dolaşır. Deyir ki: "Hər gecə Sarıbəbə yuxuma girir mənim, bir ovuc torpaq verir, ah çəkir, dönür gedir". Deyir ki: "Gözlərimdən axır indi Həkəri, Dağ həsrəti dağdan ağır sələmdir". "Dağlar azaddı" dedi Hüseyn Kürdoğlunun ruhu. O dağlar bizim, biz də o dağların həsrətindəyik. O dağlar azad olsun, - deyirəm. Onda o dağlarda, o meşələrdə H.Kürdoğlunun ayaq izləri də bizim yol yoldaşımız olacaq.

Vaqif YUSİFLİ

X a y l a z a R e ş i d

ÇEV BELEKA MIN KEWÊ.

Kew hêlîna min firî çû
Were êdî nede dû
Nayê ber pencera te
Nakeve ew qeviza te.
Firî çû firî hewa
Ji te bir xewê şeva
Dilê te de bûye xem
Lê tune ye tu melhem.
Xalî kiriye wê hêlîn
Xas kewoka te narîn
Xas xatûna kurmançî
Kûvî bûye ji war û cî.
Baharê bên derbazbin
Çav ê te yê tim rê bin

Tê bêjî ey miqeder
Evîn kul bû û keder.

LI TE DİGERIYAM...

Evîntiyê de bûme hesin, bûme pola, dîsa
Ji cî neleqiyam
Nebûme gul, nebûm kulîlk, li ber evîntiyê
Ne heliyam
Canik nîbûm, nazik nîbûm, ber vê eşê
Ne giriyam
Lê hey carina û dizî ve, dil de, ez te
Digeriyam...

KÊ ŞENGALÊ JIBÎR BÎNE ?

Gêrîla û pêşmerge birane
Çûne şerê hovane
Hov girtine anîne
Li meydane danîne
Gelo, kê Şengalê jibîr bîne ?...

SILAVEK JI DIL.

Min silavek ji te kir
Silaveke pir bi dil
Te silavam hilneda
Kîrime nav êgir de.
Bûm e dendika jehrê
Min jibîrkir sozê berê
Bûm zerîya nes û har
Min çiya banî anî xwar.
Bê ka çî bû ew silav
Ku hinavem kir alav

Rondik ji çeva rijyan
Xewê şeva min reviyar.
Hêsirê min bûn e lewî
Bûm e êtîm û sêwî
Mam bê guman bê hêvî
Ketîme çola bûm rêwî.
Ka bê çî bû ew silav
Şewitandim wek alav
Hêsir çevê min pekand
Xewê şeva min revand.
Bê ka çî bû ew silav,

ÎRO ROJBÛYÎNA TE YE BIÇÛKA DAYÎKA MIN.

Rojbûyîna te, wek roja îro baş tê bîra min
Xwezîl hingê cahal û bedew bû dayîka min
Û li nav malê de dihat şîrin dengê bavê min
Li dora tebûn, sax û silamet xûşk û birê min.
Sal hatin û çûn, çûn buhurîn mîna pêlê avê
Me têr nedît hezkirin, germayî ji maqûl bavê
Feleka xayîn em xapandin û em sêwî hiştin
Li çevê dayîka me de, hêvî û guman kuştin.
Bi zor û pir zehmet, dayîkê em mezin dikirin
Miqederê dîsa û dîsa em ji dayîkê dûr dibirin
Dihatîn xwezgînî bi qeyde û qanûnê dîne me
Dibûne mêvan, wê xwesî, xezûr, tî û tîrîzê me.
Û salê carekê, diçirpandin kulîlkê li hewşê de
Ji mala bavê me, berê me didane xerîvîyê de
Dayîka me tenê dima di navbera çar dîwara de
Lê, diya me maye, û diji dilê me pênc xûşka de.

ESKERÊ BOYÎK...

Ji rûpela wêja ye sovyêta berê
Helbestek ji rojê buhurî
Xwezî
Xwezî, xwezî li çiya bûma,
Dûrî ten û nice evda,
Cînarê mij-ewra bûma
Xilaz ji van kul û derda.
Konê min nav zinar-qeya
Geliyê kûr da, devê cewê,
Paşla mêrga kewz e-şîn da
Biketama xewn û xewê.
Avên lez ra min xeberda,
Amintiya xwe bida çil-çiya,
Bêrîvana kaw e, kubar
Bihata û edî neçûya.
Evîn weke ava kanyê,
Bikişiya delal, zela û xweş,
Çîroka emir tevin daxista
Hewasê ra çîl û qerqas.
Bîrakira qelpî-qûlpî
Û dexesya evdaye kîn,
Bi berfa çiyê melhemkîra
Dilê xweyî tije birîn.
Azad bûma, bîxem bûma,
Bêmal, bêol û bê netew,
Tunebûna dor-berê min
Ev cudatya dîn û netew.
Ax, xwezî ez li çiya bûma
Dûrî delk û fenê evda,
Cînarê mij-ewra bûma
Xilaz ji van eş û derda.

Dilşa
Yûsûf**Roja Heşrê**

Di roja heşrê de
Sê qîzên kurd
ji Dêrsim.. ji Enfal..
û ji Şengal..
pêxwas.. porbij.. tî..
birçî..
bi saw..û matmayî..
ji cerg û qîzaniya wan
xwîn dilop dilop di herikî
Li ber dergehê xwedê ..
pêkve rawestan.

Qîza Dêrsimî..
bi girî.. bi hewar.. got:
xwedêyo.. zarokên te ..
nûnerên te li ser xakê..
hilgîrên ala te
neviyên xîlafeta Osmanî
bi navê te.. min talankirin..
min ji şeref û
namûsa min bêparkirin.
Zarokên te..
zarokên min..
bi serê singoyên tivingan vekirin.
Hîna jî ez gêjim
ji bihna xwîna
dê..û bavan
mam û biran
li kêleka min
di nav xwîna
xwe de vedigevizyan..
Îjar ev heşra bo çiyê?
Em yên kurd ji mêjde heşir bûne

gelek ji mêjde.

Qîza Enfal jî xwe negirt
hawarkir û gazîkir..
û got: ewe heman çîroka min e.
Bi bîra min tê,
gelek ji mêjde em heşir bûn,
dema zarokên te
hilgîrên ala (Allah û ekber)
ji biyabanan hatin
û hemû kesên min
enfalkirin..
û min bi talan birin..firoştin ..
Hîna jî ez wenda me..
li wê tarîkstana biyabanan
û hîna bîna kîmyebaranê
ji devê min tê.

Qîza Şengal jî
bi kirasekî sipî..
bi çavên xweyî şîn
bi mistek ji agirê Laleşa pîroz
bê deng..matmayî
li ber dergehê xweda rawestabû..
belê hemî endamên
laşê wê bibûn ziman
pêkve hewar dikirin ..
di gotin:
ey xwedê ..
ez jî di rojek ronak de
li ber cavê hemî cîhan
hatim talankirin..
her li jêr alayek reş ..
û li jêr navê te..
(La Îlaha Îlla Allah) de
hatim sebîkirin..
hatim serbirîn..
Hîna jî min di nav
malzaroka xwe de
tûvê heramê sedan
zilamên serbir hilgirtiye.

Agirê Laleş vemirîye..

û çiyayê Şengal jî
xwe bi termê sedan
zarokên min xemilandiye
Îjar ez nizamim hey xweda..
eve heşre?
yan heşra bê dawî
li Şengala minî sebîkrî..
û serbirî niştiye.

Cizbeya Evînê

Ji mêjde
derdê te dikeşim
çawa şev
derdê qeflên tariyê
dikşîne
çawa roj
di bin bazkên xwe de
derdê hêwirandina
perçemokê dikşîne
çawa jinek
her serê heyvê
derdê rijandina
xwîna mirî dikşîne.

Tu bi sanciyar re tê
wekî sehmasiyekî
qîlên xwe
li komerîşka
stêrkên min didî
wan yeko yeko
dadiqurtî
çima tu yê bibî
pijê ber diranê
maceryên min
û leylana min î
bi çolan şuştî
biçikînî.

Kembera li ser newqa min dibriqe
ji evînê badayî ye
êdî te nakim kilçiv

min çavê xwe

ji kildanê ezmûnê
kildaye
Keştiya min î
bi ber bayê arezûyên te diket
û bi ser kelexê xwe de
li ber peravên te
hildiweşî
niha di zerya xwesteka min de
avjenî dike

Eger tu dixwazî werî
werî..
lê kum û kolozê xwe dîne
cîhana min bê dergehe
ban û zemînê xwe nîne
ji bo tu bibe berdilkê min
ji tac û eywan
şûr û meral re
cih nîne.

Ne wek aviyekî
xwe bavêjî nav
keriya min
ne wek xwîniyekî
xwe bavêjî bextê min
û ne wek zarokan
xwe bavêjî kirasê min
di ferhenga evînê de
cih ji lavan re nîne

Ji bo em bi hev re
stêrkan bi hejmêrin
bikin ristik
diyarî ji xwedawenda
evînê re
divê em bibin
tayê wê yî ji eşqê ristî
û di cizbeya evînê de
li ber dergehê
perestgeha wê
bi dilovanî serî dînin.

Qalib
Həsənoğlu**Oğul**

Babamın dilindən.

Kendimi dolanan silinmez yolu,
Qaranlıq gecədə itirdim oğul.
Bir onu bilirəm kəntdən çıxanda,
Ağaran daşından öpürdüm oğul.
Olmaz belə sitəm, zülüm yanırdı,
Kendimden üzülən əlim yanırdı.
Hər bulaq görəndə dil yanırdı,
Diz çöküb doyunca içirdim oğul.
Almışdım çiyimə dərdi, qəmi mən,
Oldum bir ömrün bəxti kəmi mən.
O gün də köçəri quşlar kimi mən,
Vətəndən, vətənə köçürdüm oğul.
Dağlar anlayırdı könlümün halın,
Külək sıgallardı, saçımın çalın.
Keçilməz yollarla ayağı yalın,
Tənha bülbül kimi ötürdüm oğul.
Vüqarlı dağımı Laçında qoydum,
Bağcamı, bağımı Laçında qoydum.
Bütün varlığımı Laçında qoydum,
Quruca canımı getirdim oğul..!

Kimi

Tut bu yolun əllərindən,
Get ömrün bitənə kimi.
Keçmişin boylanıb, baxa,
Sən gözəndən itənə kimi.
Sıx gözünün nəmini sıx,
Silkələlib yükünü yıx.
Gəl bu çəməndə yoxa çıx,
Bülbüllər ötənə kimi.
Həm düzünü dağını get,
Nə solunu, sağını get.
Tut bu yolun ağını get,
Murada yetənə kimi.

BÊWAR
BARÎ TEYFÛRÎ
bewar@inbox.ru**EZ-EZ**

Heya ku hebin xwefiroş, xaîn,
Heya ku diji hev kurd dike jîn,
Heya ku didome bê fehmî û kîn,
Emê jî bijîn bi keder, XEMGÎN.

HEYA KU EZ-EZ YEKSER NEBIN YEK,
EM RIZGAR NABIN JI ZULMA FELEK....
2013.

Ê N K U

Bimeşin bê mafno diji nezanan,
Bese hemberî hev bûn çehş cerdevan.
Tev li meşêbin ya meye meydan,
Bi navekî paqij pêwîste jiyan.

Em ku radibin diderze bedkar,
Derfetê nedin ku we bikin hevkar.
Nexapin gotinên barbar, oldaran,
Rêya me azadî herin serhildan.

Heya kurd hevdura nekin muqatfiyê,
Tu kes jî ji mera nake dostaniyê.
Heya kurd hevdura nekin biratfiyê,
Nagêhjin, nabînin tu wext azadfiyê...

Konê
Reş**Stranek Xurfanî
ji bo Şingalê**

Hêêêêêê
Ha wer wer, ha wer wer..
Ha wer wer, ha wer wer..

Ha wer wer Şingalê!
Sorkulîlka hinarê
Îro Şingal rizgare
Ala bi rok li dare

Pêşmergeyên qehreman
Diparêzin bi rih û can
Ha wer wer, ha wer wer..
Hêêêêêê
Ha wer wer, ha wer wer..
Ha wer were Şingalê!
Bi şeng û peng û alê

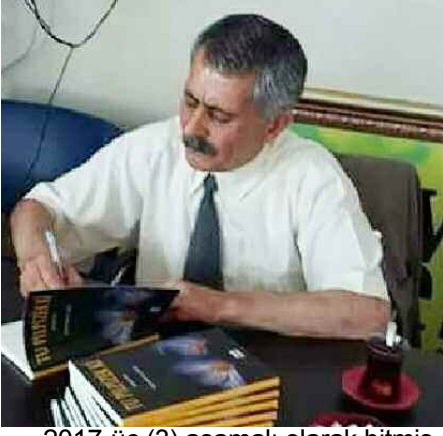
Şingala Kurdên resen
Rizgarbûye vê salê
Bigerîne dîlanê
Li qadû hol û malê

Xewna bav û kalan bû
Va îro hat fesalê
Ha wer wer, ha wer wer..
Hêêêêêê..

Ha wer wer Barzanî!
Serokê Kurdistanî
Ha wer wer pêşmerge
Xweş parêzerên derge

Ha wer were Kurdistan
Welatê bav û kalan
Bijî bijî Kurdistan
Bijî Mesûdê Barzan.
Ha wer wer, ha wer wer..
Qamişlo 12.11.2015

...ÇEMBERDEKİ KEKLİK KİM...?

2017-üç (3) aşamalı olarak bitmiş sayılır. Şimdiden 2018'in bilfiil Barış serüveninde takılmadan devam etmesi ve Kürt Halkı başta olmak üzere ezilen Halkların özgür bir yaşama kavuşmasını dilerken yeni yılında sevindirici müjdelere vesile olmasını yüce Allaha diliyorum...

..2017'nin birinci aşaması bir şeyin net olmadığı, ikinci aşamanın Suriye'de 68 tane Devletlerin savaş alanında net olarak cirit attıkları ve 120'ye yakın onlara bağlı örgütlerin ortada olması,göç,savaş ve karmaşık çelişkilerin ortaya çıkışı görünürken,Güney Kürdistan'da referandumun net olarak gecikmeli de olsa büyük bir başarı ile Kürt Halkının taleplerini haykırdığı süreçte iç hiyanetçilerin desteği ile Kürt Halkının yüreğine zehirli hançer sapladılar ve mihrakın odağı İran idi....

..Geçmişe dayalı iç hiyanetin komplocularına dayalı farklı tez-

gahlar kuruluyor ve oyunlar oynanıyor,yakın zamanda Güneyin bazı şehirlerinde yakmalar v.b. görüntüler medyada gösterildi.Hemen hemen 1966'den bu yana Güneydeki kürt özgürlük hareketi ne sözüm ona mühalif olan üçlü ve dörtlü blok çeteleri parti ve din kisvesi altında dış güçlere bağlı olarak Kürt Halkına engel olup hiyanet etmelerinin tek amacı var ,o da şu. Kürt Halkının ulusal haklarına kavuşmasını engellemektir, malesef bunu başaramayacakları da iyi biliyorlar ve tam aksi çok yakın zaman da Güney Halkı haklarını ulusal düzeyde kazanacaktır.

...Proje büyük ve yüz yıllar üzerinde çalışılmış ve şimdiki AB 'nin ötesinde olan bir hedeftir.Batı ve Fransız devrimi sonrası bilimin Orta Doğuya girmemesi hedef ve gayesi var iken ,teknikî gelişme bir çok şartları zorladı.Orta Doğu sömürge,yarı sömürge ve diktatör ile faşizan gibi karma bir yapıda iken ayıklanması gerekir tespiti öncelik kazandı.Petröl,Güneş,su ve toprak önemli ve sistemsal bir yapıya kavuşmalıydı.Durum bu iken Irak bertaraf edilirken yarı canlı bir yapıda devam edilmesine izin verilmesi bilinçli bir tarzdır. Suriye nin sırası gelmişti ve hedef tahtasına oturtular ve yapılması gereken projeyi beraber hayata geçirdiler....Halkların göç etmesi ve ölmesi bildikleri bir gerçeklik olmasına rağmen çıkarlarını üstün

tuttular...Burada önemsemek zorunda kaldıkları gerçeklik Kürt Halkının gücü ve samimiyeti idi,yolun yarısından sonra stratejiye ekleme yaparak Güney ve Batıyı birleştirme kararına vardılar....Suçi ve benzeri diyalog ve toplantılar günah keçisi belirleme hedefi olsa gerek ,çok yakın zaman da ya git.yada ol önerisi Oğul Esadın önünde olacaktır ve git ihtimali yüksek olsa gerek. çünkü her yönden miadını doldurmuş ve dinlenmeye ihtiyacı var....Asırlardır her tür anti Demokratik uygulamaları hayata geçiren ve inkâr ve imha politikalarını uygulayan ve rahmetli Dr.Abdurrahman Kasımın katledilmesinden, günlük olarak Kürtleri idam eden İran ,aynı zaman her tür terör örgüt ve hareketlerini her bakımdan destekleyerek şu anda Dünyaya meydan okuması korkunun bir belirtisi olsa gerek..En az bir milyona yakın kürt insanının ölümüne sebep olması dış destekli olsa gerek bu dış destek hem tahrik ediyor hemde işleyip ona çukur kazıyor bu imha politikalarından vaz geçmeyeceğine sinyal verirken uykusunda kaçmıyor değil...Eğer Türkiye destekli Demokrasi ortamı canlanır ve Kürtlerle beraber tarihi adımlar atılırsa ve atılacağı ayak sesleri de mevcut ,işte o zaman çemberdeki keklık İran olma zorunluluğu çıkar ortaya ve eyalet sîstemî projesi de güncelenir. Bu proje de temel taşlardan biride Kürtler dir.

Süleyman Çakır

Mezarları da çaldılar

267 Kürt savaşçının mezarının bulunduğu Bitlis'teki Garzan Mezarlığı, iş makineleriyle yıkıldı. Cenazeler mezarlarından çıkarılıp İstanbul Adli Tıp Kurumu'na gönderildi. Bitlis merkeze bağlı Oleka Jor (Yukarı Ölek) köyü kırsalında bulunan ve farklı dönemlerde şehit düşen 267 gerillanın mezarının bulunduğu Garzan Mezarlığı, iş makineleriyle bütünüyle ortadan kaldırıldı. Daha önce Ağustos 2013'te inşası sırasında ve Eylül 2015'te de kapsamlı bir askeri operasyon sırasında tahrip edilen mezarlık, bu kez bütünüyle yıkıldı. Bölgede alınan sokağa çıkma yasağı kararının ardından getirilen iş makineleri ile mezarlık ve müştemilatında yer alan mescit yıkıldı.

Konuya ilişkin resmi makamlarca henüz bir açıklama yapılmazken, 2014'te Kobanê direnişinde şehit düşmesi sonrası cenazesi aynı mezarlığa defnedilen YPJ savaşçısı Dilan Bingöl'ün babası Lezgin Bingöl, sosyal medya hesabından konuya ilişkin açıklamada bulundu.

Baba Lezgin Bingöl, şunları paylaştı: "Bu mezarlık kamuoyunda 'Garzan Şehitliği' olarak bilinmektedir. Son günlerde bu mezarlığın güvenlik güçleri tarafından yıkıldığının duyumu üzerine 18 Aralık 2017 tarihinde Bitlis Valiliği'ne yazılı bir dilekçeyle müracaat ettim. Kızım Dilan Bingöl'ün cenazesi de o mezarlıkta defnedilmişti. Verdiğim dilekçede kızımın mezarını ziyaret etmek istediğimi, o bölgede herhangi bir yasağın olup olmadığını tarafıma

bildirilmesini talep ettim. Valilik yetkilileri dilekçemi jandarma bölgesi diye, jandarmaya havale etti. Ben de dilekçeyi jandarmaya bırakıp geldim. 19 Aralık 2017 tarihinde jandarmadan beni aradılar ve dediler ki 'o mezarlık-

daydı. Kısacası kızıma ait cenaze dahil tüm cenazeler oradan alınıp götürülmüş. Bunun üzerine 21 Aralık 2017 tarihinde Bitlis Cumhuriyet Başsavcılığı'na müracaat ettim. Hem kızıma ait cenazeyi talep ettim ve

ta bulunan 267 cenaze savcılık talimatıyla çıkarılmış ve İstanbul Adli Tıp Kurumu'na gönderilmiş' denildi."

Mezarlığa gidip baktı

Bunun üzerine 20 Aralık günü kızının mezarını ziyaret etmek için Yukarı Ölek köyündeki mezarlığa gittiğini belirten Lezgin Bingöl, açıklamasına şöyle devam etti: "Mezarlığa gittiğimde kızımın mezarı yerinde yoktu, mezar yıkılmış ve cenazeye ait kemikler de mezarından çıkarılıp götürülmüştü. Orada mezar diye bir şey kalmamış. Diğer mezarlara da baktım tüm mezarlar aynı durum-

hem de ilgililer hakkında suç duyurusunda bulundum. Çünkü zaten kızımın cenazesini Urfa Adli Tıp Kurumu'ndan defin ve nakil ruhsatını alarak teslim almış ve o mezarlıkta defnetmiştik. Bu defin işlemiyle ilgili ben ve eşim hakkında soruşturma açıldı. Mahkemede yargılandık ve beraat ettik. Kızımın açık kimliği bilinmesine rağmen tekrar Adli Tıp işlemlerine tabi tutulması hiçbir hukuk kuralıyla açıklanamaz bir durumdur. Öyle anlaşıyor ki uzun ve haklı olacağımız bir dava konusuyla yüz yüzeyiz." **yeniozgurpolitika.org**

Erbil-Bağdat görüşmeleri için tarih açıklandı!

Irak Cumhurbaşkanı Fuad Masum, Erbil ile Bağdat heyetlerinin yaşanan krizi çözmek için bir araya geleceğini söyledi.

Edinilen bilgilere göre Irak Cumhurbaşkanı Fuad Masum, Erbil ve Bağdat arasındaki sorunların çözümü için, Irak Başbakanı Haydar Abadi ve Kürdistan Başbakanı Neçirvan Barzani'ye mektup gönderdi. Mektupta yer alan bilgilere göre, Ocak ayında Erbil'den bir heyetin Bağdat'a gitmesiyle yapılacak olan görüşmelere, üçüncü taraf olarak Birleşmiş Milletler'in (BM) de katılacağı kaydedildi.

"Irak Başbakanı Haydar Abadi ile Kürdistan Başbakanı Neçirvan Barzani'ye mektup gönderdim. Mektupta her iki tarafa da krizin çözümü için ciddi bir diyaloga başlamaları çağrısında bulundum" açıklamasında bulunan Fuad Masum, Birleşmiş Milletler'den bir temsilcinin görüşmelere katılarak, BM adına arabuluculuk rolü üstleneceğini söyledi. **Nerina Azad**

ÖSO 40 Kürt vatandaşı kaçırdı

Bab Askeri Meclisi, Türkiye'nin desteklediği Özgür Suriye Ordusu'na (ÖSO) bağlı güçlerin Bab köylerindeki Kürt evlerine baskınlar düzenlediğini ve 40 kişiyi kaçırdığını duyurdu.

Bab Askeri Meclisi genel basın sitesinde yapılan açıklamada Türk ordusunun desteklediği ÖSO gruplarının Bab kentinin kuzey köylerine baskınlar düzenleyerek Kürt vatandaşları kaçırdığını açıkladı.

Verilen bilgiler arasında, Til Betal, Qar Kelbîn, Cidûd, Qebasîn köylerinde 40 Kürt sivilin kaçırıldığı ve akıbetleri hakkında bir bilgiye sahip olunmadığı belirtildi. **BasNews**

PDK-İ: Bağdat Kürdistan'a saldırmak için bahane arıyor

Doğu Kürdistan Demokrat Partisi (PDK-İ) Bağdat hükümetinin, bölgede güvenliği sağlama bahanesi ile Kürdistan Bölgesi'ne saldırmak istediği uyarısında bulundu. PDK-İ Merkez Komite Üyesi İsmail Şerefi, Kürdistan Bölgesi'ndeki bazı merkezlerde meydana gelen gösteri ve şiddet olaylarına ilişkin bir açıklama yaptı. BasNews't yer alan haberde, Şerefi'nin "Irak hükümeti asayışı sağlamak bahanesi ile Kürdistan'a saldırmak istiyor" dediği belirtiliyor. Bazı kesimlerin bölgede kargaşa yaratarak Irak'ın bölgeyi işgal etmesine zemin hazırladığını belirten İsmail Şerefi "Kürdistan Bölgesi, Bağdat'ın eline saldırıya sebep olacak hiçbir gerekçe vermemelidir" ifadelerini kullandı. İsmail Şerefi, "Irak hiçbir zaman Kürdistan halkının güvenliğini sağlayacak bir güç olamayacaktır. Böyle dese dahi bu kandırmadan ibarettir. Bağdat'ın iyi bir niyete sahip olduğunu sanmıyorum" şeklinde konuştu. **Nerina Azad**

Salih Müslim'den Esad'a "hain" yanıtı

Batı Kürdistan'ı (Rojava) denetimi altında bulunduran PYD ile Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad arasındaki "hain" gerilimi sürüyor.

Esad'ın PYD'yi "hain" olarak nitelendirmesine son tepki PYD'nin eski Eşbaşkanı Salih Müslim'den geldi. Müslim, PKK'ye yakın medya organlarına yaptığı açıklamada, Esad'ın açıklamalarını "Kürtlere karşı yeni bir tutum" olarak nitelendirerek, "Arap-Kürt ittifakının oluşmasını engellemeyi hedefliyorlar" dedi. Rusya tarafından Soçi'de düzenlenmesi öngörülen Suriye Diyalog Kongresi ile ilgili de açıklamalarda bulunan Müslim, PYD'nin de buraya katılması gerektiğini söyledi.

kurdistan24.net

Peşmerge Bakanlığı'ndan Koalisyon'a: Bağdat'a karşı sessiz kalma

Kanada Savunma Bakanı Harjit Sajjan'ın ülkesinin Kürdistan Peşmerge güçlerine göndereceği silah ve askeri teçhizatın Bağdat'ın engellemesinden dolayı Kürdistan'a gönderilmediklerini açıklaması ardından Peşmerge Bakanlığı'ndan konuyla ilgili açıklama geldi.

Peşmerge Bakanlığı Sözcüsü Helgurd Hikmet Bağdat yönetimini, engelleyici tutumundan dolayı sert şekilde eleştirerek, DAİŞ'e karşı uluslararası koalisyonun Bağdat'ın bu tutumuna karşı sessiz kalmaması gerektiğini söyledi.

Kanada'dan gönderilecek silahların DAİŞ'le mücadele kapsamında Peşmerge güçlerine gönderildiğini vurgulayan Helgurd Hikmet, temel amacı DAİŞ'le mücadele olan koalisyonun konuyla ilgili tutum sergilemesi gerektiğini belirterek, koalisyonun sorumluluğunu yerine getirmesi gerektiğini söyledi. DAİŞ'in Peşmerge güçlerine karşı son zamanlarda gerçekleştirdiği saldırıları hatırlatan Hikmet, DAİŞ'in bitmediğini ancak uluslararası koalisyonun, DAİŞ'in belinin bükülmesinde en büyük mücadeleyi veren ve bu uğurda büyük bir bedel ödeyen Peşmerge güçlerine karşı sorumluluklarını yerine getirmesi gerektiğini ifade etti.

kurdistan24.net

Haşdi Şabi Kürt köylerini bombalıyor

Haşdi Şabi milislerinin Xurmatû'nun Amirlî'ye bağlı Dawude bölgesini bombladığı bildirildi. Bas-News'e konuşan Xurmatû PDK Sorumlusu Erselan Elî, dün gece Haşdi Şabi milislerinin bir kez daha Xurmatû'nun Amirlî'ye bağlı Dawude bölgesi, Pelkan köyü ve Xerre'yi top atışları ile bombaladığını söyledi.

Erselan Elî, Şii milislerin bombardımanından ötürü halkın büyük korku ve tedirginlik yaşadığını ifade etti. Haşdi Şabi daha önce de Irak ordusundan helikopterlerle Dawude bölgesini bombalamasını istemişti. Bombardıman nedeniyle bölgede yaşayan halk bir kez daha göç etmek zorunda kalmıştı. Xurmatû sınırındaki Dawude bölgesinde 50 köy bulunuyor. 1999 yılından itibaren bölge Süleymaniye'nin Germiyan idaresine bağlanmıştı.

BasNews

Başbakan Barzani: İsrarla vurguluyorum... Kürdistan Birlik olmalı!

Başbakan Neçirvan Barzani Bakanlar Kurulu toplantısı sonrası basına yaptığı açıklama da Siyasi olarak bu dönemi atlatmanın yolu seçimlerin yapılmasıdır dedi.

Başbakan Barzani basın açıklamasına Almanya temaslarıyla başlayarak, Almanya'nın Fransa ile birlikte Erbil - Bağdat arasında sorunların çözümünde ortak hareket etmek istediklerini belirtti. Başbakan, Almanya'ya davetinden ve IŞİD'le mücadele döneminde yaptığı yardımlardan dolayı teşekkür etti.

Kürdistan'da yaşanan gelişmelere değinen Başbakan, gösterilerde hayatını kaybedenlerin ailelerine başsağlığı, yaralananlara acil şifalar dileyerek, şunları söyledi;

Gösteriler her ülkede, her bireyin hakkıdır. Ancak kargaşa çıkarma, ortalığı ateşe verme durumunda hükümetin önlem alma yetkisi ve görevi var. Kamu binaları ve parti binalarının ateşe verilmesi, ortalığı karıştırmak isteyen bir elin varlığına işaret ediyor. Halkın taleplerini anlıyoruz ama bu süreçte birlik olmaya ihtiyacımız var. Olaylara bakacak olursak...

Halkın bir kesimi hak talebinde bulunuyor, bazıları ise binaları yakıyor. Bunun arkasında bir el yoksa kim neden binaları yakıyor? Kürdistan Bölgesi'nin gelirinin yarı yarıya düştüğünü, bunun da Kürdistan'ı zor durumda bıraktığını altını çizen Başbakan, bir diğer etkeni ise Kürdistan Bölgesi'nden

Irak kentlerine giden mallardan Heşdi Şabi'nin vergi adı altında aldığı para olarak gösterdi.. Başbakan, "Bu bizim maaşları temin etmeyeceğimiz anlamına gelmez.

kalmışken hükümetten çekilmeleri ilginç. 4 yıldır birlikteyiz, 3 ay kala mı eksik ve sorun olduğunun farkına vardılar? Bütün sorunların çözüm mercii seçim sandığıdır." dedi.

Tabii ki herkesin maaşını almasını onun hakkıdır. Biz de bunu vereceğiz. Kürdistan halkına anlayışından dolayı teşekkür ediyoruz" dedi.

Bu süreçte Kürdistan'ın birlik olması gerektiğini ısrarla vurgulayan Başbakan Barzani, "siyasi olarak bu dönemi atlatmak istiyorsak, seçimler yapılmalıdır" dedi.

Goran ve Komel'in Hükümetten çekilmelerine ise sert tepki gösteren Barzani, "Kararlarına saygı duyuyoruz ancak bu kararı almadan önce bizimle toplantı yapmaları daha doğru olurdu. Seçimlere 3 ay

Irak Cumhurbaşkanı'nın gönderdiği mektubla ilgili olarak diyaloga hazır olduklarını vurgulayan Başbakan Barzani, "Kürdistan Bölgesi yönetimi, Irak anayasasına göre, havaalanları ve sınır kapılarında ortak yönetime hazırdır. Diyalog dışında, sorunların çözümüne katkı sağlayacak bir seçenek olduğunu düşünmüyoruz. Fakat Bağdat'ın bizimle birlikte bu sorunu çözmeye de yanaşmıyor. Hergün televizyon ekranlarından memur maaşlarının ödeneceğini söylüyorlar ama icraat yok" dedi.

Nerina Azad

ABD: DSG ile işbirliğimiz sürece

ABD'nin DAİŞ ile mücadele özel temsilcisi Brett McGurk, 2018 yılında Demokratik Suriye Güçleri ile çalışmaya devam edeceklerini ancak onlara verdikleri askeri desteğin seviyesinde yeni düzenlemelere gidileceğini söyledi.

2017 yılındaki gelişmeleri değer-

bunun için Başkan kararı gerekti. Çünkü çok sınırlı da olsa bu silah için silah göndermemiz gerekecekti ki bu konuda NATO müttefikimiz Türkiye'ye karşı çok şeffaf olduk. Ama sonuçta Rakka'ya gidecektiysek bu kararın alınması gerekiyordu ve alındı. Bugün artık operasyonun ana aşaması

zaman buydu. Bu önümüzdeki yıl da bir şekilde devam edecek" dedi.

"Suriye'de kalmaya devam ettiğimiz sürece DSG ile çalışmayı sürdüreceğiz. Yerel halkın kendi yaşadıkları bölgelerde söz sahibi olmasını istiyoruz" diyen McGurk, Suriye Ulusal Diyalog Kongresi'ne ilişkin ise şöyle konuştu.

"Suriye'deki aktörleri bir araya getireceği söylenen Soçi toplantısı için Ruslarla görüşüyoruz. Önce kasımda yapılacak dendi, sonra aralık dendi, şimdi Ocak hatta Şubat deniyor. Rusya bize Soçi'nin doğrudan Cenevre'ye katkı sağlayacak bir şey olacağını söylüyor. Eğer öyleyse nihayetinde Cenevre sürecine katkı sağlayabilir. Ancak biz şunu kesinlikle desteklemeyiz; Cenevre'ye paralel tamamen başka bir süreç. Bu tür bir sürecin meşruiyeti de olmaz. Siyasi uzlaşmanın yapılacağı yer Cenevre. Bu sadece ABD'nin politikası değil Rusların da Da Nang açıklamasıyla kabul ettiği bir şey. Dolayısıyla Soçi meselesinin nereye varacağını bekleyip görmek gerekecek". "İranlıların garantör olduğu her şeye gerçek bir şüpheyle baktığımızı da söylemek isterim. Astana sürecine katılmamızın sebebi de bu tür bir inandırıcılık sorunu olmasıydı."

kurdistan24.net

lendirdiği basın toplantısında konuşan McGurk, ABD'nin DSG'ye giden silahlar konusunda her zaman Türkiye'ye karşı çok şeffaf olduğunu ve olmaya devam edeceğini belirtti.

DSG'ye gönderilen silahlar konusuna değinen McGurk; "Rakka çok kuvvetli bir şehir savaşı olacaktı

tamamlandığı için gönderdiğimiz askeri desteğin seviyesinde düzenlemeler yapılacak" dedi.

"Yerel güçlerle çalışmak için Suriye'de kalmayı sürdüreceğiz" diyen McGurk, "Verdiğimiz desteğin biçiminde yeni düzenlemeler olacaktır. Bu çok olağan bir durum. Zaten plan her

BM'den itidal çağrısı

Birleşmiş Milletler (BM) Irak Yardım Komisyonu, Kürdistan Bölgesi'nde 3 gündür devam eden protesto gösterileri için itidal çağrısında bulundu. BM Irak Yardım Komisyonu'ndan yapılan açıklamada, güvenlik güçlerinin göstericilere karşı "azami itidal göstermeleri" istendi. Açıklamada, göstericilere de, kamu malı ve özel mülkiyeti tahrip etme dahil her türlü şiddet eyleminden kaçınmaları çağrısı yapıldı. BM ayrıca, bölgede yaşanan şiddet ve can kayıplarından da "derin endişe duyduklarını" belirtti. Kürdistan Bölgesi'nde 3 gündür devam eden protesto gösterileri nedeniyle Süleymaniye'ye bağlı Çemçemal ve Kifti ilçelerinde dün akşam sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Süleymaniye ve Halepçe'ye bağlı birçok ilçedeki kamu kurumları ve partilere ait binalar göstericiler tarafından ateşe verildi.

Nerina Azad

Rebwar Talabani'den Abadi'ye 16 Ekim öncesi şartlara dönüş mektubu

Kerkük İl Meclisi Başkanı Rebwar Talabani, Kerkük'ü terk eden il meclisi üyelerinin kente dönüşü, il meclisinin toplanması ve 16 Ekim öncesi şartlara dönüş için Abadi'ye

mektup gönderdi. 16 Ekim'de İran destekli Şii paramiliter gruplardan oluşturulan Haşdi Şabi ve Irak ordusunun Kerkük ve tartışmalı bölgeler kapsamındaki diğer Kürdistan kentlerine saldırısı ardından can güvenlikleri olmaması nedeniyle diğer birçok Kerkük İl Meclisi üyesi gibi Kerkük'ü terk etmek zorunda kalan İl Meclisi Başkanı Rebwar Talabani, Kerkük'teki siyasi taraflar arasında ortak bir konsensus oluştuğunu ve Bağdat'ın engel olmaması durumunda Kerkük İl Meclisi'nin toplanabileceğini söyledi.

Bu amaçla Irak Başbakanı Haydar Abadi'ye bu talepleri içeren yazı gönderdiğini belirten Rebwar Talabani, Kerkük İl Meclisi'ndeki etnik ve dini kesim temsilcilerinin de bu konuda kendilerine destek verdiğini ifade etti. **Kurdistan24**

Yekgirtû'dan şartlı karar!

Kürdistan İslami Birlik Partisi (Yekgirtû) hükümette devam edip etmeyeceğine yönelik kararını açıkladı. Yekgirtû bazı şartlar öne sürerek hükümetten 21 gün içerisinde bu şartları yerine getirmesini bu doğrultusunda karar alacaklarını açıkladı. Yekgirtû Politbürosu hükümet ile devam edip etmeyeceği konusunda hükümette bazı şartlar öne sürerek, şartların yerine getirilmesi için 21 gün mühlet verdi. Yekgirtû hükümetin halkın yaşam şartlarının düzeltilmesi şartıyla nihayi kararı 15 Ocak'ta vereceklerini duyurdu.

Yekgirtû Sözcüsü Hadî Elî partisinin politbürosunda aldığı kararı açıkladı. Hadî Elî, Kürdistan Bölgesi'nin içerisinde bulunduğu hassas dönem gözönünde bulundurularak karar alındığını belirtti. Açıklamada Kürdistan Parlamentosu'nda son günlerde gerçekleşen gösterilerde yaşanan olaylar ve can kayıplarının incelenmesi için bir komisyonu kurulması, ekonomik alanda düzeltmelere gidilmesi, halkın taleplerinin hükümet tarafından ciddiye alınması istendi.

Yekgirtû hükümete 15 Ocak 2018 tarihine kadar bu şartları yerine getirmesini isteyerek hükümette kalıp kalmayacaklarını bu doğrultuda alacaklarını duyurdu. **BasNews**

3 milyon Iraklı halen göçmen - belgeli

Irak Göç ve Göçmenler Bakanlığı belgelerine göre İbadi hükümetinin Iraklı 3 milyon göçmeni terk etmek zorunda kaldıkları topraklarına halen geri getiremediği ortaya çıktı.

Irak Göç ve Göçmenler Bakanlığının resmi belgesine göre IŞİD saldırılarından dolayı Anbar, Babil, Bağdat, Diyala, Selahedin, Kerkük ve Ninova'dan bir milyona yakın aile yani 6 milyon kişi göç etti. Ancak şuana kadar 2 milyon 363 kişinin yaşadığı topraklara geri döndüğü ancak 3 milyon 387 kişinin halen göçmen durumunda olduğu belirtiliyor.

Irak Başbakanı İbadi geçtiğimiz günlerde IŞİD'e karşı iki kez zafer ilan etmişti. **BasNews**

Ranya'da protesto durmuyor

Ranya'daki gösterilerde şehit düşen Beşir İsmail Zahir'in babası İsmail Hacı Zahir: "26 yıldır hükümetin başında olanlar bir ağaç bile dikseydi şimdi halk meyve yemiş olacaktı. Ancak bu iktidar bütün şehitlerin hayallerini boşa çıkardı. Bize zulüm ediyorlar, çocuklarımızı şehit ediyorlar. Her şeye rağmen elimiz kirli olmadığı için gül uzatıyoruz."

Ranya'da protesto gösterileri 6. gününde. Asayiş tarafından katledilen iki kişinin mezarı binlerce kişi tarafından ziyaret edildi. Mezarlıkta konuşan şehit babası İsmail Hacı Zahir, Başûr'daki iktidar ve yöneticilerin şehitlerin hayallerini boşa çıkardığını söyledi.

Ranya'da hükümetin politikalarını protesto etmek için alanlara çıkan göstericilere polisin müdahalesi sonucunda şehit olan iki kişinin mezarına, dün kitlesel bir ziyaret yapıldı. Binlerce Ranyalı, Asayiş güçlerinin müdahalesi sonucunda şehit olan iki kişinin mezarını ziyaret edip dualar okundu.

Şehit olan Beşir İsmail Zahir'in babası İsmail Hacı Zahir, Başûr'daki iktidar ve yöneticilerin şehitlerin hayallerini boşa çıkardığını söyledi. Beşir, şunları ifade etti: "26 yıldır hükümetin başında olanlar bir ağaç bile dikseydi şimdi halk bu ağaçtan meyve yemiş olacaktı. Ancak bu iktidar bütün şehitlerin hayallerini boşa çıkardı. Bize zulüm ediyorlar, çocuklarımızı şehit ediyorlar. Her şeye rağmen elimiz kirli olmadığı için gül uzatıyoruz."

Şehit düşenlerin mezarına

ne kadar korktuğunu gösterdiğini söyledi. Siyaset ve Demokratik Düşünce Akademisi, 2015'te Süleymaniye'de kuruldu.

KDP eskortluğa başladı
Türk ordusu işgalini genişlet-

mek için Heci Beg Suyu'na köprü yaptı. Çok sayıda zırhlı araç ile piyade gücü bölgeye sevk edilirken, KDP Asayiş de eskortluk yaptı.

Türk devleti Diyana'ya bağlı Geliye Reş, Bermize köyü ve Siro dağı çevresindeki işgalini kalıcılaştırmak istiyor. İşgali genişletmek için de bölgeye güç aktarmak adına Heci Beg Suyu'na köprü yaptı. Yerel kaynakların ANF'ye verdiği bilgilere göre, önceki gün Heci Beg Suyu üzerine köprü yapan Türk ordusu, köprüyü tank, panzer, top gibi ağır, zırhlı araç ve silahların geçebileceği şekilde yaptı.

Kaynaklar, Türk ordusunun işgalci faaliyetleri kapsamında Siro Dağı ve çevresinde yerleşme çalış-

olduklarını belirten köylü, şu bilgileri verdi: "Bu işgal KDP ile anlaşma yapılmadan gelişen bir işgal değil. Neçirvan Barzani, Fransa'ya gitmek için Türkiye'ye giderken MİT ile yaptığı görüşmede planlaması

yapılan bir işgal olduğu ortaya çıkıyor. Köylülerimiz işgalden fazlasıyla rahatsız, bunun için dün yaptıkları toplantıdan sonra yaklaşık 12 aile tepki olarak köyden evlerini alıp gittiler. KDP'nin bir an önce bu ortaklıktan vazgeçmesini istiyoruz. Vazgeçmese bizi, o bölgede yaşayanları kaybedecek."

KDP farklı hesaplar da yapıyor

Köylü, KDP'nin bölgedeki komutanının, 1978'deki ilk Enfal'de KDP'nin Doğu Kürdistan'a çekildiği sırada gitmediği için Saddam tarafından katledilen Lokman'ın oğlu Behzad olduğu bilgisini verdi. KDP'nin Behzad'ı bölge komutanı yapmasının altında da kirli bir politika olduğunu söyleyen köylü, "KDP bununla aslında Lokman oğlu Behzad ile Kürt Özgürlük Hareketi ve Bradostlar'ı karşı karşıya getirmek istiyor. böyle de kirli bir plan yapıyor" diye ekledi.

Xakurkê kuşatmasını tamamlıyor

Türk devletinin Geliye Reş ve Siro Dağı'na kalıcı üs yapması bununla da sınırlı değil. Siro Tepesi'nden sonra Geliye Reş'in yüksek tepeleri ile Koordine tepesi de işgal edilerek Xakurkê daraltılmak isteniyor. Siro Tepesi'nden sonra Sideka'ya bağlı Deşta Herte'ye yönelik planların olduğu, bununla da Xakurkê'nin tamamen kuşatmaya alınmak istendiği bildirildi.

KDP Asayiş mihmandarlığında

Türk ordusu Geliye Reş, Bermize köyü, Heci Beg Suyu ve Siro Dağı çevresinde işgalini sürdürüp genişletmek amacıyla zırhlı araçları geçirmek için Hacı Beg Suyu'na köprü yaparken, önceki gün Şeladizé'deki askeri üslerine tank, panzer gibi zırhlı araçlar ile silah/cephane sevk edil-

ağaçlar dikildi ve anma yapıldı. Kadınlar, çocukları ve yakınları için ağıtlar yaktı.

Mezarlık ziyaretinin ardından ilçe merkezinde toplanan halk, protesto gösterisini sürdürdü.

Çemçemal'ın pazar yerinde toplanan göstericiler de "26 yıllık hükümdarlığa son", "Hükümet istifa" sloganları attı.

Hewlêr'de akademi kapatıldı

Siyaset ve Demokratik Düşünce Akademisi'nin düzenlemek istediği seminere izin vermeyen Asayiş güçleri, akademinin Hewlêr'deki şubesini de hiçbir gerekçe göstermeden kapattı.

Siyaset ve Demokratik Düşünce Akademisi Hewlêr Şubesi, üçüncü kes etkinliklerine izin verilmediğini hatırlatarak, şu bilgileri verdi: "Dün akşam saat 21.30'da Hewlêr'deki şubemize gelen Asayiş güçleri mahkeme kararı olmaksızın, şubeyi kapattıklarını söyledi. Asayiş, 'Kurumu boşaltın, bundan sonra Hewlêr'de çalışma yürütemezsiniz' dedi."

Siyaset ve Demokratik Düşünce Akademisi Genel Başkanı Faik Gulpî ise bu siyasi kararın, KDP'nin

malarını aralıksız bir şekilde sürdürdüğünü, Bermize köyü sakinleriyle de toplantı yaptığını aktardı. Toplantıda köylülere orman kesmelerinin teşvik edildiği ve arazide gördükleri gerillaya ilişkin bilgi vermelerinin istendiği öğrenildi. Adının açıklanmasını istemeyen bir köylü, "Gelmiş, topraklarımızı işgal ediyorlar. Sanki kendi topraklarıymış gibi bir de yerleşmeye

çalışıyorlar. Bunu yaparken de hepimizi ispiyoncu, ajan yapmak istiyorlar" dedi.

İşgale ve KDP'ye tepki

Türk ordusunun bölgeye işgal amacıyla girmesinden rahatsız

di. Sevkiyat yapan Türk ordu güçlerinin güvenliğini ise KDP Asayiş 5 araçla sağladı. Asayiş'in 5 araçla eskortluk yaptığı Türk ordusu, sevkiyatını saat 20.30'dan sonra tamamladı. **yeniozgurpolitika.org**

Fûad Masûm derbarê danûstandinên di navbera Bexda û Hewlêrê de sê name şandine

Şêwirmendê Yasayî yê Serokomarê Iraqê Emîr Kînanî destpêşxeriya Serokomarê Iraqê Fûad Mehsûm a ji bo çareserkirina nakokiyên di navbera Hewlêr û Bexdayê de bi hûrî aşkere dike û dibêje, Serokomar destpêşxeriya xwe bi raze-mendiya her sê cîgirên xwe amade kiriye.

Emîr Kînanî ji malpera "Bexdad El-Yewm" re ragihand, ew destpêşxerî bi biryara dawî civîna her sê serokatiyan ligel aliyên siyasî û bi razemendiya Cîgirên Serokomarê Iraqê Nûrî Malîkî û Eyad Elawî û Serokê Parlamantoyê Selîm Cîbûrî hate derkirin, ku wan daxwaz kirin destpêşxeriyek ji aliyê Serokomar ve bê pêşkêşkirin, ji bo destpêkirina guftûgoyê di navbera Bexda û Hewlêrê de.

Diyan kir jî, bersivên erênî ji aliyê hikûmeta federalî û hikûmeta Herêma Kurdistanê hene, ji ber wê danûstandin ji destpêka sala nû ve dest pê dike û bi çavdêriya Serokomar dibe, ku aliyekî pêwendîdar e bi yekperçeyîya Iraqê. Rojnameya "Heyar a Londonî" jî îro li ser zarê hin jêderên Iraqî belav kir, di demeke nêzik de bi serperîştîya Serokomarê Iraqê Faûd Mehsûm û Netewên Yekgirtî guftûgo di navbera Bexda û Hewlêrê de dest pê dikin.

Herwiha wan jêderan ji wê rojnameyê re gotine, heta niha roja destpêkirina guftûgoyan nehatiye diyarkirin, lê tê pêşbînîkirin pîrsa mûçe, xalên sînorî û birêvebirina firokxaneyan bîr yekalîkirin.

BasNews

Piştî nemana DAIŞê li Iraqê, Amerîka ji Heşda Şeibî bi tirs e

Li gorî raporeke malperê Fox Nwes ya Amerîkî, piştî nemana DAIŞê li Iraqê, beşek ji girûpên Heşda Şeibî metrisiyê li ser hêzên Amerîkî li Iraqê çêdike.

Ew rapor diyar dike, tevî ku beşek ji girûpên Heşda Şeibî mûçeyên xwe ji hikûmeta Bexdayê werdigirin, lê heya niha jî Bexdayê nêzikî 50 hezar çekdar nexistiye ser lîsta mûçeyên hikûmetê, bi vî yekê jî tirs heye ku êrîşî serbazên Amerîkî bikin. Herweha rapora wê malperê hevdiştin li gel çend serkirde û çekdarên girûpên Heşda Şeibî kiriye, hinek ji wan kesan daxwaza derketina artêşa Amerîka ji Iraqê dikin û dibêjin: "Eger artêşa Amerîkî dernekeve, wê ev yek bibe sedemek ku Heşda Şeibî êrîşî serbazên Amerîkî bike".

kurdistan24

Israîl pêgehên serbazî yên hikûmeta Sûryê bordûman kir

Îro 23/12/2017an hêzên ezmanî yên Israîl, êrîşî bingehên serbazî yên Hikûmeta Sûryê kirin li naveçya "Qunêtra" li bilindahiya Colanê, li gorî ajansa nûçeyên Lubnanî, ti zîyanên canî di encama wê êrîşê de çênebûne. Berî niha jî Israîl çendî caran bingeh û navendên serbazî yên Hikûmeta Sûryê û hêzên nêzikî Bîşar Esed bordûman kiriye û bi berdewamî hişyariyê ji nêzîkbûna çekdarên Hizbulaha Lubnanî û Milîsên din yên Îranî dide, û dibêje: "Nêzîkbûna wan hêzan ji bo navçeyên sînorî metirisiyê li ser Israîl çêdike".

kurdistan24

Serokwezîr: Ewropa piştevaniya hikûmeteke bihêz li Kurdistanê dike

Nêçîrvan Barzanî Serokwezîrê Herêma Kurdistanê di preskonferansa xwe ya heftane de, roja 21.12.2017ê li bajarê Hewlêrê, behsa çend pirsên giring yên weke; rewşa vî dawiyê ya Herêma Kurdistanê, serdana şandeya balaya Kurdistanê bo Almanyayê û dîdar û civînên bi mezine berpirsên wî welatî re kir û bersiva pirsên rojnamevanan da:

Serdana şandeya Herêma Kurdistanê bo Almanyayê

Li ser vexwandina wezîrê derve yê Almanyayê ku ew di heman demê de cîgirê serokwezîrê wî welatî ye, me serdana Almanyayê kir. Di wê serdanê de em digel serokwezîr xatûn Angela Merkel, wezîrê derve, parlamenato û wezîra bergiriyê civiyan. Me, ji bona wan alîkariyên di warên mirovî û leşkerî de pêşkeşî Herêma Kurdistanê dike, sipasiya Almanyayê kir. Di şerê dijî DAIŞê de Almaniya alîkariya Pêşmerge kir ku bergiriyê ji Kurdistanê bike û di vî çerçoveyê de rola Pêşmerge û Herêma Kurdistanê bilind nîrxand. Di civînan de me behsa wê yekê kir ka çawa Ewropa dikare di destpêkirina pîrosesê siyasî, diyalog û danûstandinan de alîkar be, me ev pîrs digel xatûn Merkel û wezîrên derve û bergiriyê behis kir. Me hest pê kir ku Almaniya bi hevbeşî digel Fransayê dixwaz in, ji bona çareserkirina hemû pîrgirêkên navbera Hewlêr û Bexdayê di çarçoveya destûra Iraqê de û ji bona aramiyê û gihîştin bi wan mafên destûrî ku Herêma Kurdistanê û gelên Iraqê deng ji wê destûrê re daye, alîkariya Herêma Kurdistanê bikin.

Me ji desthilatdarên Almanyayê re diyar kir ku, em bi destûra Iraqê û çareserkirina hemû pîrsan li gor destûrê pabend in, bi biryarên Dadgeha federalîya Iraqê pabend in û hûmetê ji wan biryarên derkirine digirin û em hêvîdar in pîrgirêkên Hewlêr û Bexdayê di çarçoveya destûrê de bîrê aşreser kirin. Me pabendîya xwe bi Iraqê yekgirtî ku bikaribe xweşjiyanîyê ji bo hevvelatiyan dabîn bike, nîşan da. Bi awayekî giştî ev vexwandina bo Almanyayê peyamek bû ji bo wê rola Herêma Kurdistanê di çend salên borî de rûbirûbûya DAIŞê lîstiyê û peyamek bû ku ew dixwaz in di çareserkirina arîşeyan de alîkar bin.

Rewşa Herêma Kurdistanê bi giştî û ya Silêmaniyê bi taybetî

Weke prensîp li hemû welatên demokratîk, tevî Herêma Kurdistanê jî, xweşşandana mafê welatiyan e, lê diruskirina aloziyan, şewitandina fermangehên hikûmî, qaymeqam û baregayên partîyan, bi rastî ev nakeve di çarçoveya daxwazkirina mafan de, ev zêdetir, mixabin, destekî tîkder heye dixwaze bi vî awayî arasteya xweşşandana ku dixwazin bi awayekî aram û dûr ji tundûtîjiyê daxwaza mafên xwe bikin, bi aliyek din de bibin û ji rê derbixin. Hikûmeta Herêma Kurdistanê bi cîdî dê bixebite ku rê li pêşîya wan bûyeran bigire. Em dizanin tehrîk heye, em dizanin xelk heye piştevaniyê lê dike ku rewşa Herêma Kurdistanê zêdetir aloz bibe. Lê em wê yekê dibînin ku, hêzên emnî û gelê Kurdistanê dijî vî rewşê ne. Ev çêseke cemawerî nîne, eve desteke ji bo tîkdanê û dixwaze arîşeyan çê kin. Sipasiya gelê Kurdistanê dikim ji bo tîgihîştina wan. Bê şik em tîdighin ku

xelkî daxwazkarî hene, lê tevî vî îro pêwîstiya me bi yekrêziyê heye, yekrêziya aliyên siyasî û yekrêziya gelê Kurdistanê bi awayekî giştî. Eger hûn hîzîr bikin kengî ev bûyer qewimîn, di wê demê de ku hêzên Iraqî li eniya Mexmor gefên êrîşkirinê dikir û di eynî wextî de ew tîkdan li tixûbê wîlayeta Silêmaniyê dest pê kirin.

Gefên gelek cîdî li ser Herêma Kurdistanê hene, divê gelek bi hişyarî seredery digel vî pîrsê bikin. Eger em yekrêz nebin û jibona derbasbûn ji vî rewşê hevkar nebin, di vî rewşê de kes serkeftî nabe. Hemû hêzên siyasîyên Kurdistanê û gelê Kurdistanê jî divê wê yekê bizanin ku ew pîlana li ser Kurdistanê gelek ji wê mezintîre ya ku hest pê tê kirin. Di vî qonaxê de yekrêzî dikare me derbas bike. Meseleya jiyara xelkî, ev daxwazeke rewşa/adil e, lê tevî vî ez dixwaz im cemawerê Kurdistanê û hûn yên birêz jî wê yekê bizanin ku dahatîniyê Herêma Kurdistanê piştî van bûran bi nîvî bûye. Berê eger me karî bû 500 hezar bermîlên neftê bo derve bişînin, niha ji bo 250-300 hezar bermîlan daketîye. Ew deriyên ser tixûb digel Îranê bi tenê yek derî bi fermî vekirîye û yên din hêştî daxistîne. Ew alavên daxilî Herêma Kurdistanê dibin ber bi deverên din yên Iraqê tîrî hinartin, lê li xalên kontîrolan bi navê Heşda Şaibê û yên din gomîrîk lê tê wergirtin, ev hemû bûne sedem ku dahatîniyê Herêma Kurdistanê kêmkir. Lê ev wê manayê nade ku em gihîştine qonaxekê ku em nikarin mîaş dabîn bikin, ez dixwazim wê bîjêr ku ya ji destê me bî ji bona dabînkirina mîaş em dê bikin û em berdewam dibin û rê jî heye di paşerojê de ji bê rewşa nexweş derbiçin.

Hilbijartin

Heftiya borî min nameyek ji parlamentoya Kurdistanê re şand û jê daxwaz kir ku bicivîn û wetekî ji bo encamdana hilbijartinan dest-nîşan bikin ku ji sê meha derbas nebe. Ez bi qenaet dibêjim, eger em bixwazin ji vî rewşê derbiçin, divê hilbijartin li Herêma Kurdistanê bîrê kirin û Komîsyonê jî berheviya xwe nîşan daye û dest bi amadekirina lîsteyên dengderan kiriye û dest bi pîrosesê kirye, em jî dê bi fermî digel parlamentoya Kurdistanê û Komîsyonê ji bona destnîşankirina roja encamdana hilbijartinan ku ji sê mehanderbas nene biciv in.

Xwevekişandina Goran û Komelê ji hikûmetê

Biraderên Goran ev demeke ne di hikûmetê de ne û li gor biryara wan ew dê di îdareya Silêmaniyê û deverên ser bi wê ve, bimînin. Lê nisbet Komeleya Îslamiya Kurdistanê, ez jî weke şexis tînagihim, weke we min jî ji mdeyayê zanî ku Komele di daxuyanîyekê de xwe ji hikûmetê vekîşandîye. Mixabin, divya bû ew digel hikûmetê biciviyana û hokraên vekîşina xwe ji me re behis bikraya, divya bû bi me re qise bikraya. Em hûmetê ji biryara wan re digirin. Lê me daxwaz kiriyê piştî sê mehên din hilbijartin bîrê kirin, tu sedem ji bo biryara wan nînin.

Ez, weke Serokwezîr, hikûmeta herêma Kurdistanê, li ser yekrêzîtiyê bîsrar im, di vî qonaxa dijwar de divê em hemû bi hev re bin, lê eger aliyek din nexwaze bi vî awayî be, me ev yek pê çê dibe ya ku niha heye. Ev pîrsek yasayî ye, divê ew wezîr nameya îstîfakirina xwe pêşkeş bikin, piştî re divê serokwezîr wê nameya îstîfakirinê

pesind bike. Mesele bi tenê bi ragehandinê nabe. Ev çvar sal in em bi hev re ne, gelo heta niha wan nedizanî rewş bi çî awayî ye? Niha ew tîgihîştin kêmkirî hene? Bi tenê sê meh ji bo hilbijartinan mene. Bila millet biryar bide ka hedefera wan çîye? Ez behis nakim.

Rola Almaniya, Fransa û nameya serokomarê Iraqê

Almaniya û serokomarê

Fransayê jî, eger her du welatan ew rexbet hebe ku cenabê serokomarê Iraqê ji bo çareserkirina arîşeyên navbera Hewlêr û Bexdayê rola xwe bilîze, me ew rexbet heye. Lê divê terefê bermaber jî ku Bexdaye ew rexbet hebe. Ew dixwazin li ser vî pîrsê bi me re kar bikin û me jî hemû berhevî heye wê destpêşxeriyê qebûl bikin ku ji bo danûstandinan alîkariya me bikin. Nameya serokomarê Iraqê bi destê me gihîştîye û em ji bo diyalogê amade ne, bi a me divê serkomar zêdetir rol bibîne daku ew danûstandin digel Bexdayê dest pê bike.

Pîrsa balefîrxane û deriyên ser tixûban

Destûra Iraqê rêya çawaniya birêvebirina balefîrxane û deriyên ser tixûban diyar kiriye, li gor destûra Iraqê hikûmeta Herêma Kurdistanê amadeye digel Iraqê ji bo birêvebirina balefîrxane û deriyên ser tixûban weke di destûrê de hatiye diyar kirin îdareya hevbeş pêkbîne û arîşeyan çareser bike. Daxistina balefîrxaneyan ji bo kesên nexweş ku çûnûhatina derve dikin, pîrgirêkek mezin çêkirîye, ji bo rêxistinê mirovî ku alîkariya koçber û penabaran ku hêştî milyonek û pêncsedhezêr li Herêma Kurdistanê hene dikin, pîroblem derxistîne.....berê axaftina min li serokwezîrên Iraqê ye ku piştî serêsalê balefîrxaneyê veke û pîrgirêkên hene bi diyalogê çareser bike, ji vî alternatîvê bi pîrsa kurd re bike bi tu awayî ev pîrs çareser nabe. Divê bi awayekî stratejîk, dûr ji wê yekê ka kî bihêz e û kî lawaz e, bicivîn û arîşeyan çareser bikin. Ev îradeye li cem me heye û kûratiya stratejiya Herêma Kurdistanê Bexda ye û em dixwazin digel Bexdayê pîrsên xwe çareser bikin û çareserîya pîrgirêkên me li cem Bexdayê ye, ew îradeya li cem me

Hevwelatî baca pîrgirêkên navbea Hewlêr û Bexdayê didin

Eger li rewşa Iraqê temaşê bikin, ji roja damezrandina wê û hatîro, çima pîrgirêk nehatine çareser kirin? Ji ber ku bi cîdî kar li ser çareserkirina wan nekiriye. Hertim li ser wî esafî bû ka kî bihêz e û kî lawaz e, bi dîtina min, dîrok û tecrûbeyê îspat kiriye ku eger li ser vî esafî Bexda serederyî bi pîrsa kurd re bike bi tu awayî ev pîrs çareser nabe. Divê bi awayekî stratejîk, dûr ji wê yekê ka kî bihêz e û kî lawaz e, bicivîn û arîşeyan çareser bikin. Ev îradeye li cem me heye û kûratiya stratejiya Herêma Kurdistanê Bexda ye û em dixwazin digel Bexdayê pîrsên xwe çareser bikin û çareserîya pîrgirêkên me li cem Bexdayê ye, ew îradeya li cem me

heye, hêvîdar in li cem Bexdayê jî hebe daku bigihin çareseriyekê di berjewendiya hemû gelên Iraqê de, bi hemû pêkahteyan ve, be.

Hilweşandina hikûmetê

Pîrsa hilweşandina hikûmetê aktuel nîne, em nîzanin çima divê hikûmet bê hilweşandin, di demekê de ku em dibêjin di nava sê mehên de hilbijartin bîrê kirin, tu hêcet ji bo hilweşandina hikûmetê

namîne. Yekrêzî bi zorê dirust nabe, ji vî yekê zêdetir em nikarin tiştêk din bikin. Min hûmet ji helwesta her partiyekê re heye, lê ya giring divê di vî pîrsê de em realist bifikirin, ya giring eve ku, bi awayekî biryar bidin bi giştî di berjewendiya Herêma Kurdistanê de be. Çvar sal in em bi hev re kar dikin û sê meh ji bo hilbijartinan mane, niha ew tîgihîştin ku kêmasî hene û divê xwe ji hikûmetê vekîşin? Eşkereye ku ew dixwazin lîstikek siyasî bi eqlê xelkî bikin. Eger ne wisa be, sê mehên din hilbijartin tîrê kirin û sindoqên hilbijartinê û gel hemû pîrsan yekalî dike. Gelê Kurdistanê pîrsan yekalî dike, kîjan hizib derdîçe û çî desthilatê dixwaze. Divê em pîrsên xwe bi rêya sindoqên dengdanê yekalî bikin. Bixwevekişandinê ji hikûmetê ne tu pîrs çareser dibin û ne jî tiştêk tê guhertin.

Serok ji aliyê gel yan ji aliyê parlamento dê bê hilbijartin

Heta niha pîrsa hilbijartinan serokê Herêma Kurdistanê nehatiye behis kirin. Lê em emaden evê pîrsê bixin ber behis kirinê daku bê zanîn bi çî awayî serok bê hilbijartin û di vî digel parlamento ev pîrs bê gotûbêj kirin.

Bexda û mîaşê Herêma Kurdistanê

Rojane serokwezîrê Iraqê dibêje ku ew amadeye mîaş bîrê û amadeye pere bide. Piştî ew tiştê li Kerkûkê hatî kirin, bi wê nefta li Kerkûkê ye, ne rê didin Herêma Kurdistanê îstîfade ji wê neftê bike, ne ew bi timamî îstîfade jê dikin, min bîhîştîye hindêk ji wê neftê diçe Îranê û yan din jî li wir dimîne. Eger ew ew qas di xema welatiyên Herêma Kurdistan in, çima mecal nadin bi rêkeftînekê ew neft ji bo derve bê şandin bi sistemekê ku her du alî li ser li hev bikin mîaşê Herêma Kurdistanê dabîn bike.

Hemû roja li ser televizyonê dibêje: em dê mîaş bidin, em amade ne mîaş bidin. Ev hemû ji bo wê yekê ye ku xelkê Kurdistanê wisa tîgihîştîne ku ew amadeye mîaş bide lê hikûmeta Herêma Kurdistanê nahêle. Niha jî em careke din dubare dikin ku em amade ne lîsteyên mîaşgiran li gor sistema Biometry ji wan re bişînin bila hûrbîniyê di lîsteyan de bikin û mîaşan bişînin. Eger ew ji bo danûstandinê amade bin, em emade ne. Danûstandin rêya herî başe.

rojvakurd.com

Leverkusen'de Refik Karakoç ve Salar Osman'ın konferansına büyük ilgi

Avrupa HAK-PAR ile Dayanışma Derneği'nin düzenlediği HAK-PAR Genel Başkanı Refik Karakoç ve Güney Kürdistan Kültür Bakanı Yardımcısı Salar Osman'ın konuşmacı olarak katıldığı konferanslar dizisinin ilki bugün -23.12.2017 -Almanya'nın Leverkusen kentinde yoğun bir kitlenin katılımıyla gerçekleşti.

Açılış konuşmasını ve moderatörlüğünü Avrupa HAK-PAR ile Dayanışma Derneği'nin başkanı Fettah Tımar'ın yaptığı konferans Kürdistan şehitleri adına saygı duruşu ile başladı.

Güney Kürdistan Kültür Bakanı Yardımcısı Salar Osman referandum ve sonuçlarını değerlendirerek, referandum zamanlaması ve kararının yerinde bir karar olduğunu ifade ederek şöyle dedi: "Referandum doğru bir karardı. Sadece Güney için değil Kürdistan'ın dört parçasını ilgilendiren bir karardı. Zamanlaması da aynı şekilde. Kürtleri arkadan hançerleyen iç ihanetti." Heşeye rağmen mücadele devam ediyor ve edecektir diye ifade eden Salar Osman Kürtler'in birliğinin özgürlüğün olmazsa olmaz koşulu olduğunu dile getirerek konuşmasını bitirdi.

Daha sonra söz alan Refik Karakoç

konuşmasına kitleyi Kürtçenin Zazaki lehçesi ile selamlayarak Kurmanci lehçesi ile devam etti. HAK-PAR olarak Güneydeki referandumu destekledik. Yerinde bir karardı. Dört parçada Kürtleri birarada mücadele içinde yanyana getirdi. Kürdistanın dört parçasını ilgilendiren bir süreçti ve bizim desteklememiz bizim açımızdan tarihi bir karardı. Biz yüzde doksan üstünde bir evet bekliyorduk öyle de oldu. Diye sözlerine devam eden Refik Karakoç

"Kürtlerin kendi kazanımlarına sahip çıkmasının önemine dikkat çekerek, referandum dahil bağımsızlık mücadelesinin halkımızın hakkıdır" dedi. Konuşmacılar daha sonra kitle tarafından iletilen sorulara yanıt verdiler.

Leverkusen HAK-PAR taraftarlarının hazırlamış olduğu yemek sonrası katılımcılar arasında olan yazarlar sayın Seyitxan Qurîj, Muzaffer Özgür, Pervin Bilgin ve Kutbettin Özer kitaplarını imzaladılar. **Dengê Kurdistan**

Ji vê banga mirovahiyê re bibine bersiv:

"Ji bo erdheja Kurdistanê, hevkarîya hunermend û rewşenbîrên Kurd li dervey welat."

Gelî himwilatî-yên hêja:

Em tevî hemû dûriya xwe a ji Kurdistanê, bi dil û heza xwe li kêleka kûl, êş û elemên gel in. Di roja 13.01.2018an de rewşenbîr û hunermendên Kurd yên li dervey welat yê li bajarê Kölnê (welatê Almaniya) li dora hev kom bibin û bi axatin, xwendina berhem û stranên xwe hevkarîyê ji bo Kurdên ku herî dawiyê rastî erdhejê hatin, kom bikin.

Nêrîn, pêşniyar û hevkarîyên we jî yê hêzeke mezin bide me.

Roj û dem: Şemî, 13.01.2018

Nav-nîşan: Venloer Str. 891, 50829 Köln, Germany

Demjimêr: 17:00 – 24:00

Li ser navê komîteya amadekar

KAQŞAR OREMAR, 23.12.2017

Rûsya: Farûq El-Şere'i serperîştîya kongirê Sochi nake

Rûsî red dike ku cîgirê berê yê serokê Sûryê Farûq El-Şere'i serperîştîya Kongirê Gotûbêja Niştîmanî Sûrî li Sochi bike. Serokê şanda Rûsî ji bo Astanayê, ku di heman demê de nûnerê serokê

Rûsya ye ji bo Sûryê Alexander Lavrentiev, ji ajanseke Rûsî re ragihand, ku hey: a niha ti nav ji bo serokatîya Kongirê Gotûbêja Niştîmanî Sûrî nehatiye dest-nîşankirin û ti namzed jî ji bo wî postê tune ye. Berî niha hatibû ragihandin, ku eger heye Farûq El-Şere'i serperîştîya Kongirê Sochi yê Gotûbêja Niştîmanî Sûrî bike û dihat gotin jî ku eger heye ew di qonaxa veguhêz de serokatîya Sûryê bike. **kurdistan24**

Belcîka: alîkarîkirin a Hêzên Pêşmerge berdeyam dibe

Hikumeta Belcîka biryar da, di alîkarîkirin a Hêzên Pêşmerge de berdeyam be. Di civîna Civata Wezîrên Belcîka de, bi piraniya dangan biryar hat standin ku, di warê serbazî de Belcîka di rahênana Hêzên Pêşmerge û Hêzên Iraqî de berdeyam be.

Herweha hikumeta Belcîka eşkere kir, ew bawer in ku piraniya xaka Iraq û Suriyê ji DAİŞ hatiye paqijkirin. Lê eger çekdarên DAİŞ li her navçeyekê tevgerê bike, wê demê Belcîka amade ye bi firokeyên F16 wan bombebaran bike. Herwekî çawa berê jî, çendîn caran firokeyên Belcîka pêgehên DAİŞ bombebaran kirin e. Di demê borî de, Belcîka karwanek barhilgîrên bizîşkî ji bo herêma Kurdistanê şandibû, ku bi mebesta alîkariya Hêzên Pêşmerge bû. Di dema sê salên borî de jî, hejmareke pêşmergeyên brîndar di nexweşxaneyên Belcîka de derman kiribû. **Kurdistan24**

Erdogan serdana Şirnexê kir: Rojeva xelkê û Erdogan ji hev cuda bû

Serokomarê Tirkîyê Recep Tayyîp Erdogan ku di heman demê de Serokê Giştî yê Partiya Dad û Geşedanê (AK Partî) ye, ji bo 6emîn Kongreya Asayî ya liqê partiya xwe serdana bajarê Şirnexê kir. AK Partiyê di çarçoveya guhertin û veguhertinê de heta niha li 17 bajaran kongreyên liqê pêk aniye. Recep Tayyip Erdogan beşdarî ji wan di 12ê

kongreyan de amade bûye.

Di rojeva Erdogan de şerê li dijî PKKê û paytextbûna Orşelîmê hebû. Lê di rojeva welatiyan de jî berdeyamîya parêzgehbûna Şirnexê û zêdekirina derkeftên kar hebû.

Li gor rayedarên Partiya Herêmên Demokratîk (DBP) li Şirnexê AK Partî jî di nav de partiya ku mafên bingehîn ên Kurdan qebûl nake di nav Kurdan de nayê qebûlîkirin.

HDP jî kongreyên AK Partiyê yên bajaran wekî xebatên pêşwext ên hilbijartinên 2019an dibîne û îdîa dike ku tevî bikaranîna derfetên dewletê dengên AK Partiyê di rapirsîyan de herî zêde ji sedan 40 e. Di pergala nû ya Tirkîyê de ji bo kesek bibe serokomar divê di hilbijartinan de ji sedan 50 zêde dengê werbigire. Ji ber hatina Erdogan li bajarê Şirnexê di warê ewlekarî û xizmetguzariyê de tevgereke

berfireh li ber çavan ket. Xelkê Şirnexê Evdîrehîm Sadak ji Rûdawê re wiha got: "Bo me bila deriyê gumrikê yê Xabûrê xweş bikin, bila welatê me xweş bikin."

Welatiyê bi navê Ügür Avcî jî got: "Hêvî û daxwaza me ew e ku bila Cizîr jî bibe parêzgeh û bila Şirnex jî weke parêzgeh bimîne." Ehmed Încî diyar kir ew aramî, hezkirin û rêzdariyê dixwazin. Suleyman Soyîçen jî wiha daxwazên xwe anî ziman: "Daxwaziya me ew e ku bila Şirnex jî parêz-gatiyê dernekeve. Bila derfetên kar bidin vî miletî. Bila kangehên komirê yên daxistine dîsa serbest bikin." Erdogan beriya niha gotibû ew dê li şûna Şirnex navçeya wê Cizîrê bike parêzgeh û Şirnexê jî bike navçe. Têvî hemû hêviyên şirnexiyan jî Erdogan soza berdeyamîya parêzgehbûnê neda wan. Li gor DBPyê ku li şûna 94 şaredariyên wê qeyûm hatine danîn û 62 hevşaredarên wê girtî ne, partiyeke ku mafên Kurdan qebûl nakin li Bakur lewaz dibin. Hevserokê DBPê yê Şirnexê Yakûb Barkin jî ragihand: "Kurdan bi tevahî red dikin. Tiştên Kurdî û Kurdistanê tîne bîra mirov hemûyan red dikin. Ger tu Kurdek nêzikî AK Partiyê bî, te qebûl dikin. Wekî din tu bibêje ku 'zimanê min Kurdî ye, nîrxê min heye, çanda min heye. Ez ê li gor van nîrxan, li gor axa xwe li gor çanda xwe, zimanê xwe dijmî', tu wê demê li AK Partiyê nayê qebûlîkirin. Bi vî awayî AK Partî jî di nav gel de nayê qebûlîkirin." HDP jî serdanên Erdogan ên bo bajarên Bakurê Kurdistanê wekî xebatên pêşwext ên hilbijartinên 2019an dibîne. Hevserokê HDP'ê yê Şirnexê Zekî Îrmez dest-nîşan kir ku ew jî ji rapirsîyên ku tên kîrin dibînin ku pileya wan her diçe kêmîr dibe û wiha got: "Encamên rapirsîyan ên diçin li ber destê wan jî sedê 40 zêdetir demakeve. Ji ber vê yekê hemû derfetên sazîyên dewletê ji bo xwe bi kar tînin."

AK Partî hewl dide bi kongre û guhertinên navxweyî xwe nû bike. Di 6emîn Kongreya Asayî ya AK Partiya Şirnexê de yekane namzed Îbrahîm Halîl Erkan wekî serokê liqa bajêr hat hilbijartin. **Rûdaw**

Jinên Kurdistanî bi paneleke hevpar pêvajoya salê nîrxand

Li Diyarbekirê, Jinên Partiyên Kurdistanî yên PDK, OSP, Hereketa Azadî û TJA'yê paneleke hevpar da pêvajoya salê nîrxand. Li Diyarbekirê ji bo nîrxandina pêvajoya salê ya rewşa siyaseta Kurdan û rîsta jinan a di siyaseta de panelek hat lidarxistin. Panel bi hevpariya jinên Partiya Demokrat a Kurdistanê (PDK), Partiya Azadî û Sosyalîzmê (OSP), Hereketa Azadî û Têvgera Jinên Azad (TJA) hat rêvebirin. Parlementerên jin ên HDP'ê û jinên KCD'ê jî beşdarî panelê bûn.

Hat amajekirin ku dê panel li ser rewşa siyaseta gelemperî û bi taybetî li ser rîsta jinê ya çareserîya pîrsa Kurd were rêvebirin. Piştî nişandana axaftina vekirî û sînevozyoneke di derbarê dîroka jinên Kurd de ji çapemeniyê re girtî hat domandin. **kurdistan24**

Edhem Barzanî: Hêz ji bo aramî û ewlehiya welatiyan hatiye Silêmaniyê

Serokê Encûmena Serkirdatiya Silêmanî û Helebce yê Partiya Demokrat a Kurdistanê (PDK) Edhem Barzanî diyar kir ku hêza ji bo Silêmaniyê hatiye şandin ji bo aramî û parastina xelkê ye. Serokê Encûmena Serkirdatiya Silêmanî û Helebce yê Par-

tiya Demokrat a Kurdistanê (PDK) Edhem Barzanî di konferanseke rojnamevaniyê de ragihand, hêza Zêrevanî ya ku ji aliyê Hikûmeta Herêma Kurdistanê ve ji bo Silêmaniyê hatiye şandin, ji bo alîkariya hêza hikûmî ya li Silêmaniyê bike û ewlehiya wê parêzgehê biparêze û ne tenê ji bo parastina baregehên partiyên e. Edhem Barzanî herwiha got, tûd û tûjî cihê navûdengiya Silêmaniyê û sînore wî hilnawêşine.

Edhem Barzanî wiha axivî: "Hêza ku hatiye wê parêzgehê, ne tenê ji bo parastina baregehên partiyên e, lê ji bo ewlehî û aramiyê xelkê hatiye û li hemberî her hêzekê radiwest e ku bixwaze ewlehî û aramiya Silêmaniyê têk bide. Her aliyek biryara derketina ji hikûmetê bide, mafê xwe ye, lê bi merca ne li ser hesabê xelkê û berjewendiyên xelkê be. Herr guleyek ji pişt xwepêşandanan bê, ew tê wateyê ku destekî ajawekar heye bo têkdana aramiyê." **Silêmanî-KDP.info**

Şewirmendek Yekgirtû: Ti demekê me xwe bi Komel û Gorran ve girêdaye!

Şewirmendek bilind ê Yekgirtûya Îslamî ya Kurdistanê ragehand: "Yekgirtû ji hikûmetê xwe venakşîne û vekişîna Yekgirtû girêdayî biryara fermî ya rêveberî û polîtîburoya par-

tiyê ve ye. Me ti demê xwe bi Tevera Gorran û Komela Îslamî ve girêdaye. Şewirmendê bilind ê Yekgirtûya Îslamî Rêbuwar Seyid Gul ji BasNewsê re ragehand: "Yekgirtû li hikûmeta herêma Kurdistanê venakşe. Bê guman vekêşîna Yekgirtû ji hikûmetê girêdayî biryara rêveberî û polîtîburoya partiyê ve ye. Lê di nav Yekgirtû de nêrînen cuda hene. Ji ber hin ji endamên me li gel vekêşînê de ne û hindek din jî li gel vê yekê nînin."

Herwaha got: "Em wek Yekgirtûya Îslamî ya Kurdistanê xwedî helwestê xwe ne. Em xwe bi Tevera Gorran û Komela Îslamî ve girêdadin. Tenê em bixwe bo pêşerojê û berjewendiyên bilind ên gelê xwe ve girêdayî ne. Li gel vê yekê jî dema em beşdarî hikûmetê bûn, me beşdariyek aktîf kir, ku em kêmasî û xeletiyên di hikûmetê de jî bo em temam bikin beşdar bû. Tiştê ku em bikaribin bikin li gor hêza xwe me kiriye. Lê ya girîng ew e em hemû ji bo berjewendiyên netewî kar bo çareseriyê kêmasiyan bikin. Ku jiyaneke bi nîrn bo hem niştîmaniyên xwe ava bikin." **BasNews**

Xortên xwebexş yê Xurmatû li Heşda Şeibî dan

Xortên xwebexş yê bajarê Xurmatû yê Başûrê Kurdistanê li baregeheka Heşda Şeibî dan û 6 çekdarên wan kuştin. Şeva borî komek xortên xwebexş yê Xurmatû, ku piştî dagîrkirina Xurmatû ji aliyê Heşda Şeibî ve çek hildane, êrişî baregeheka Heşda Şeibî kirin.

Li gorî agahiyên peyamnêrê televîzyona K24, di wê êrişê de herî kêr 6 çekdarên Heşda Şeibî hatin kuştin. Bajarê Xurmatû, Kerkûk û gelek deverên din yê Kurdistanî 16 Cotmeha îsal ji aliyê Heşda Şeibî û pasdarên Îranê ve hatin dagîrkirin. Bi sedan kurd hatin kuştin, bi deh hezaran kurd ji mal û warê xwe hatin derxistin, bi sedan malên kurdan hatin teqandin û şêlandin û şewitandin. **BasNews**

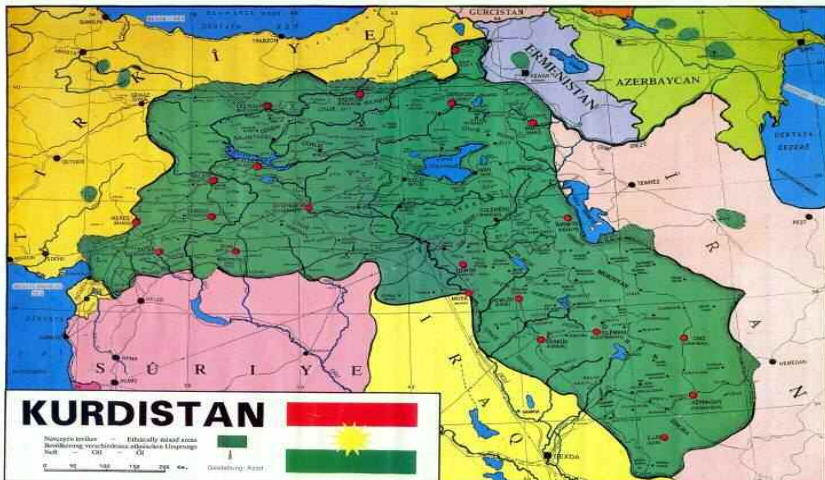
KURD-WELATPARÊZ-KURDISTAN

Dîrok û wêje, Nivîsên dawîLeave a comment lêmêzekirinan: 42 Berwar Berwarî Kesê welatê xwe hez dike, ji bo welatê xwe bi ked û fedekarî xebat dike û welatê xwe diparêze, ji wan kesan re dibêjin welatparêz. Welatparêzî helwesteke dil, wijdan û fedekarîyeke ewqas kûr e, mimkûn e ku mirov di her hêla civaka Kurd û Kurdistanê da bibîne. Welatparêz caran şivanek e, caran xwendevanek, karkerek, nivîskarek, melayek, serokek, siyasetmedar, hunermend, dayikeke Kurd e û hwd...

Ji bo wî ne her siyasetmedarekî Kurd, her nivîskarek, her hunermendek, her kesekî/e Kurd welatparêz e. Gelo ji kî ra dibêjin welatparêz? Welatparêz di nav civaka xwe da kesên herî hişyar, ji bo nîrx û netewa xwe jî, ji herkesî herî zêdetir fedekar in. Di çekdariyê da li pêş in. Ji bo şer, berxwedan, serhildan û parastina axa welêt kesên can feda ne. Li bakurê welat û di zaravaya kurmançî da her çiqas bi navê "welatparêz" bê bikaranîn, li başur û rojhilatê welat jî bi navê NIŞTIMAN PERWER tê nas kirin. Kesên welatparêz ji bo xebata welatê xwe, xwe birçî, têhn û bêxew dihêlin. Welatparêz ne bi axaftin, nivîs, bang û qîran tê naskirin.

Rihê welatparêzan, jin jî be, mêr jî be bi rûkenîya xwe, xwe şikênandin û bi moral û kêfxweşîya xwe, xwe dide dest. Kurd hezar sal e bindest, Kurdistan sed sal e bi destê dagirkeran ve hatiye çar parçe kirin. Ji bo vê divê Kurd weke îro, tenê bi çekdarî ne mimkûn e pêşeroja xwe saz bikin. Dayika me ya mezin, dayika me ya hemî Kurdan, Kurdistan bi hêviya azadiyê ye. Di dewlet û pergala dijminên me da zarokê 5 salî hêj berî sibê saet 6-7 an ji xew radikin û dibin, dibistanên pergala asîmîlasyon û yên entegrasyonê. Êşa me Kurdan mix-

abin bi emrê biçûk destpê dike û heta bi girtî û êsîrên 80 salî berdewam dike. Gelfî welatparêz û Kurdistanîyan! Îro rewş û halê miletê Kurd diyar e. Bi vê nivîsê hewce nake ez zêde dirêj behsa derd û meseleyên me bikim. Lê ji bo xebata welat, gelek

giring dibînim ku nivîs û nîqaşê bi vî rengî hebin. Ji ber ku ji bo tekoşîna miletekî, netewekê ji bo xebat, doz û dawa xwe divê beriya her tiştî hişyar, xîretkar û xebatkar bî. Welatparêz di sazkirina xebata welatê xwe da kesên pêşeng, mamoste û fedekar in.

Lê mixabin ez li her çar parçê Kurdistanê ji xeynî tekoşîna çekdaran, di xebata siyasî, nîqaş û pêşketina miletê Kurd da ji bo tifaq û yekîtiyeke stratejîk xebatek û welatparêzên bi xîret nabînim. Ji xeynî enîya siyaseta Kurd di nav civaka Kurdan û di xebat û hewildanên rewşenbîrên Kurd da jî mixabin ti xebat naxwiye. Xebatek hebe jî hinde welatparêzên fedekar, tena bi serê xwe û mixabin ne bi xebatên ji bo rojên pêş in...

Li Kurdistanê, metropolên Tirkîyê, ji şer û xebat revîni, bi hêviya çûna Ewropa, xwendevanên tenê bi derdê eşq û peran, dewlemendên

tenê xebardanê û heyranê pere û malê dinyayê, rewşenbîrên nezan û yên tenê bi helbestkariyê, karker û xebatkarên ne xwenda. Civatên "welatparêziyê" yên qehwe, bar û yên înternetê. Li aliyekî belengaz û tekoşer in miletê Kurd û Kurdistanê û

li aliyê din jî kesên bûrjûwa biçûk, bêxîret, kole, tirsonek, nezan, sixtekar, xayîn û hwd... Di civaka Kurdan da çalekî û hewildan tinene, lê tu dinêrî komek bazîrganên kurd (tucar esnaf), "rewşenbîr" û hwd... xwe "welatperwer" î bi nav dikin, herkesek ji xwe ra mixabin li ser navê welatparêzî û li ser nîrxên "Kurd û Kurdistanê" piyaseyek çekiriye. Lê ev ne rewşeke dirist e! Gelfî heval û hogiran, gelfî welatparêzên ezî! Azadî, serxwebûn û serkeftina miletê Kurd û Kurdistanê bi hişên pivoyan ne mimkûn e pêk were.

Divê welatparêzên Kurdistanê vê dewra paşiyê jî derkevin meydana û rola xwe ya netewî, nîrx û erkên welatparêziyê ji bo xebata welat bixebitînin... Ji me hemîyan dîrok û dayika me ya mezin – Kurdistan – xebat û xîret dixwaze... Ne dema xew û revê ye.. Dem dema azadiyê ye...

Berwar Berwarî, Riataza

Êşkenceyê li girtiyê bi birîna giran kirin

Gurbuz Topçû ku meha Tebaxê li çiyayê Nûrheqê bi birîneke giran dîl hate girtin, tevî ku nehate der-

"Nav Gurbuz Topçû. 28'ê Tebaxa 2017'an li çiyayê Nûrheqê bi birîneke giran hate girtin. Ji ber ku fişek li çavê

mankirin, êşkence lê hate kirin. Nivîskare rojnameya Ozgurlukçu Demokrasî Huseyin Akyol, êşkenceya li girtî Gurbuz Topçû yê bi birîna giran hate kirin, kir mijara gotara xwe ya îro.

Akyol ev agahî da:

wî yê çepê ket, çavê wî yê çepê rijîya ye. Ev rewş bandorê li çavê rastê jî dike. Ji ber ku fişek û parçe li aliyê çepê yê milê wî ket, hestiyên wî parçe bûne û nikare milê xwe bilivîne. Rewşa lingê wî yê çepê jî bi heman rengî ye. Heft rojan di komayê de ma.

Nayê bîra wî ku di 20 rojên destpêkê de çî bi serê wî ve hatiye. Tevî vê birîna xwe jî di roja 40. de lêpîrsîna wî hate kirin. Tevî ku nekarî hiş û bedena xwe hîs bike, kirin ku îmzeyê biavêje binê hin kaxizan. Nizane ku dema çavên wî nedidit û hişê wî ne li serî bû, îmzeya xwe daniye binê çî. Di dema lêpîrsînê de parêzer li cem wî tine bû. Di demekê de ku nedikarî bimeşe, ew derxistin pêşberî dozgerî û dadgehê. Li dadgehê parêzerek dît, lê nizane bê kî ye. Ev sê meh in li hucreya yek kesî tê hiştin û nikare bi tena serê xwe jiyana xwe bidomîne. Pêwîstî bi parêzerekî heye ku karibe doza wî bişopîne. Ya herî girîng jî dixwaze li cem hin kesan bimîne ku karibin alîkariyê bidin wî ji bo karibe bijî. Li Girtîgeha bi Ewlekariya Bilind a Hejmara 1. a Xarpêtê, hin kesan serlêdan kirin ji bo biçin cem wî. Lê belê ev serlêdan nayên qebûlîkirin." **anfkuudi.com**

Jibo çareseriyê rewşa Herêmê derfetek ji Hikûmetê re

Roja Yekşemê Yekîtiya Îslamî ya Herêma Kurdistanê ji bo çareseriyê rewşa heyî derfetek te 15-1-2018'an da Hikûmeta Herêmê. Serkidayê Yekîtiya Îslamî Hedî Alî di heyama kongireyeke Rojnamevanî de yê PUKmedia'yê lê beşdar ragihand ku Meclîsê jibo rewşa Herêmê hinek nuqtayên taybet pêşniyar kir wek damezrandina Parlemana Kurdistanê jibo çareseriyê bûyerên ku li Herêmê tê kirin û bersiva Hikûmetê ji dewwazên welatiyan re bi awayeke bilez, û amaje bi wêyêkê da ku piştî 15-1 ji sala nû dê biryar bide. Derbarê vekşandina Yekîtiya Îslamî ji Hikûmetê Hedî ragihand ku: Rewşa niha pir hesase jiber vê yekê me dît ku di vê rewşê de em bi berpirsyarê peywendî bikin û me biryara derfet dayîne ji Hikûmetê re ji bo bicîhkirina dewwazên me kir.

PUKmedia

Итоги референдума о независимости Иракского Курдистана

Как и ожидалось, референдум на севере Ирака 25 сентября 2017 года подтвердил, что подавляющее большинство жителей Иракского Курдистана и прилегающих к нему территорий (свыше 90 проц. принявших участие в референдуме при довольно высокой явке избирателей) выступают за независимость курдского региона. Причем голосовали не только курды, но и представители других этнических групп из числа местного населения (арабы, туркоманы, армяне, ассирийцы и др.).

Предсказуема была и резко негативная реакция Анкары, Багдада и Тегерана на это событие. Иракские власти поспешили ввести войска и отряды шиитского ополчения в нефтеносный район Киркук и на другие так называемые спорные территории северной части страны. Однако там также исторически проживали курды, и именно они защитили эти районы от боевиков ИГИЛ (организация запрещена в РФ).

После референдума отмечались боестолкновения и человеческие жертвы среди курдских ополченцев и противостоящих им шиитских формирований. Иран поддержал силовые действия Багдада и выразил намерение не только закрыть свою границу с иракскими курдами, но и оказать правительственным войскам военную помощь. Аналогичные агрессивные заявления были сделаны со стороны Анкары.

Вместе с тем вряд ли следует ожидать, что Турция пойдет на дальнейшее обострение отношений с властями Иракского Курдистана, поскольку годовые объемы взаимовыгодной торговли и инвестиций с курдским регионом составляют около 10 млрд долларов. До последнего времени отношения Анкары и Эрбиля носили союзнический характер и в какой-то мере противопоставлялись напряженным отношениям Анкары с Багдадом.

Курды ожидали одобрения итогов референдума от Вашингтона, стран ЕС, но так и не получили поддержки. Администрация Д. Трампа опасается признанием независимости курдского региона Ирака окончательно утратить свое влияние на багдадские власти. Ведь представители иракских курдов пока еще входят в коалиционное правительство и федеральный парламент и могут в какой-то степени поддерживать дальнейшее сближение с Тегераном.

В Вашингтоне полагают, что выход курдов из федеральных органов власти позволит иранским аятоллам упрочить свои позиции в Багдаде и сформировать проиранский шиитский блок государств региона (Ирак, Сирия, Йемен, часть Ливана). Не исключено, что тогда появится возможность строительства трубопроводов для транспортировки иранских, иракских и сирийских углеводородов через ливанские порты Средиземноморья. Дальнейшее укрепление позиций Ирана в регионе и эти крупные транспортно-энергетические проекты не отвечают американским интересам.

Роль и значение Иракского Курдистана на Ближнем Востоке следует из истории появления государств в этом регионе. Известно, что Ирак в его современных границах создавался во многом искусственно в 1920–1926 годах Великобританией без учета этноконфессиональных особенностей местного населения на части территории бывшей Османской империи по мандату Лиги наций. Несмотря на то что Севрский (1920) и Лозанским мирными договорами (1923) предусматривалось защитить права курдских меньшинств во вновь образуемых государствах – Турции, Ираке и Сирии, – на практике этого не произошло. Власти этих государств при одобрении западных стран – победителей в Первой мировой войне не только не дали возможности курдам создать свое национальное государство или автономии, но и взяли курс на насильственную ассимиляцию курдского этноса. В Турции долгое время считали курдов горными турками, в Сирии – сотни тысяч курдов были лишены гражданства.

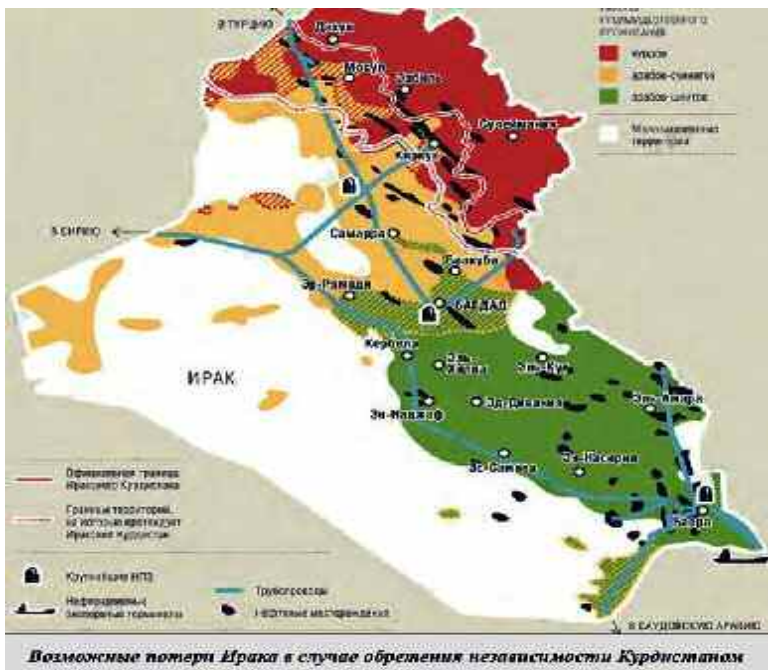
Иракские курды, как и их собратья в соседних странах, всячески угнетались, имели место их массовые депортации их в малопригодные для жительство районы, вводились запреты на курдский язык, СМИ, политические и общественные организации, существовала дискриминация при поступлении в вузы, органы власти, на военную службу и т. п.

Восстания и протестные акции курдов жестоко подавлялись. Наибольших масштабов репрессии против курдов в Ираке достигли в период правления Саддама Хусейна, когда десятки тысяч курдов были казнены и брошены в тюрьмы, а сотни тысяч вынуждены были покинуть места своего исторического проживания и скрываться в труднодоступных гор-

близкие к уровню независимого государства.

Сегодня Иракский Курдистан имеет свои флаг, гимн, конституцию, свод региональных законов, парламент, президента, правительство, судебные и правоохранительные органы, полицию, спецслужбы, вооруженные силы (бригады "Пешмерга"), системы образования и здравоохранения, осуществляет самостоятельную внешнеэкономическую и внешнеполитическую деятельность. В Эрбиле и Сулеймании аккредитовано около 40 иностранных дипломатических миссий на уровне генеральных консульств, курдский язык стал вторым после арабского государственным языком.

В регионе зарегистрировано

ных районах Ирака и соседних странах. Только в результате химической атаки ВВС в г. Халабджа в 1988 году погибло около 5 тыс. и пострадало до 20 тыс. мирных жителей.

Лишь в 1991 году в ответ на очередную масштабную карательную операцию ВС Ирака против курдов США, Великобритания и Франция создали так называемую бесполетную зону на севере республики. Эта мера не только прекратила дальнейшие удары иракской военной авиации по курдам, но и позволила им впервые создать свои органы самоуправления и другие элементы автономии.

Уже в тот период курдские ополченцы "Пешмерга" смогли вытеснить со своих территорий войска и административный аппарат центрального правительства и взять под контроль всю территорию Иракского Курдистана (к северу от 36-й параллели). В 2003 году этот район использовался США как плацдарм для наступления на группировку войск Саддама Хусейна и курдские повстанцы тесно взаимодействовали с ВС США в боях против правительственных войск.

После свержения режима Саддама Хусейна иракские курды приняли самое активное участие в создании нового государства и работе органов законодательной и исполнительной власти в Багдаде. В соответствии с конституцией Ирака 2005 года на территории существовавшего к тому времени Курдского автономного района (провинции Эрбиль, Дохук, Сулеймания, Халабджа) был создан субъект федерации нового демократического Ирака – Иракский Курдистан.

Другие провинции и регионы страны пока своим правом создавать подобные структуры не воспользовались, тем не менее, довольно высокий статус курдского региона как субъекта федерации никем не оспаривается. Курдские представители заняли посты президента Ирака (второй по значению стране после поста премьер-министра), нескольких федеральных министров, создали фракцию в парламенте (свыше 50 депутатов). Одновременно шло процесс совершенствования курдского регионального самоуправления, были созданы все атрибуты и структуры субъекта федерации, весьма

свыше сотни политических и общественных организаций, различных СМИ, все этнические и конфессиональные группы населения представлены в региональном парламенте и местных органах власти. Развиваются торгово-экономические и другие связи с Турцией, Ираном, арабскими странами, Израилем, США, Россией, странами ЕС, СНГ, Азиатско-Тихоокеанского региона итд.

Следует подчеркнуть, что лидеры иракских курдов не были инициаторами сепаратистских настроений в современном Ираке. Долгое время президенты Ирака Джахляль Талабани и Иракского Курдистана Масуд Барзани играли важную роль в сглаживании противоречий между основными политическими силами страны (блоками арабских партий шиитов и суннитов). При посредничестве М. Барзани были преодолены правительственные кризисы в 2010 и 2014 годах, когда федеральному парламенту не удавалось на протяжении многих месяцев сформировать центральное правительство.

Благодаря курдам одно время удавалось сохранять хрупкий баланс политических сил в стране, однако взятый еще в период американской оккупации Ирака курс правительства арабо-шиитского большинства на изоляцию арабо-суннитского меньшинства привел вначале к возникновению повстанческого движения в восьми суннитских провинциях, росту террористической активности экстремистских группировок шиитов и суннитов, а затем и к полномасштабной гражданской войне, когда боевики ИГИЛ (запрещена в РФ) вторглись в Ирак и при поддержке местного суннитского населения провозгласили Исламский халифат.

Иракские курды расценили бегство иракской армии, сдачу джихадистам арсеналов тяжелых вооружений и крупных городов (Мосул, Синджар) как предательство со стороны правительства Нури аль-Малики. Создалась реальная угроза вторжения боевиков ИГИЛ в Иракский Курдистан, были убиты или захвачены в рабство десятки тысяч курдов-езидов.

Курдским ополченцам при поддержке ВВС США и западной коалиции удалось защитить свои территории и затем освободить прилегающие районы со смешанным населе-

нием. В последующем совместными усилиями курдов и арабов-шиитов при поддержке западной коалиции и КСИР Ирана удалось освоить Мосул и практически вытеснить джихадистов из Ирака.

Однако доверие курдов и арабов-суннитов к центральному правительству после этих трагических событий оказалось надолго подорванным. Не было уверенности в том, что багдадские власти смогут воссоздать коалиционное правительство и станут проводить внутреннюю и внешнюю политику в интересах всех этноконфессиональных групп населения. В этих условиях президент Иракского Курдистана М. Барзани вынужден был инициировать референдум о независимости курдского региона еще и по другим причинам.

Так, изначально пришедшее к власти в Багдаде якобы демократическим путем (в результате всеобщих выборов) правительство арабо-шиитского большинства игнорировало интересы арабов-суннитов и курдов. Американская администрация закрыла глаза на то, что на смену арабо-суннитской диктатуре Саддама Хусейна пришла диктатура арабо-шиитской верхушки в основном из числа бывших эмигрантов. По отношению к арабам-суннитам была развернута широкая кампания дебаасизации, которая распространилась не только на соратников Саддама Хусейна и функционеров партии Баас, но и на сотни тысяч бывших простых военнослужащих, полицейских, сотрудников спецслужб и госслужащих. В результате большинство арабов-суннитов вынуждены были покинуть новые парламент и правительство, вице-президент Ирака Тарик аль-Хашеми эмигрировал в Саудовскую Аравию и был заочно приговорен к смертной казни. Арабы-сунниты вытеснялись из силовых структур и бизнеса. Как следствие, многие из них вначале примкнули к подпольным антиправительственным группировкам, развернули масштабную террористическую деятельность против центральных властей, а позже присоединились к ИГИЛ.

Многие статьи конституции, затрагивающие коренные интересы курдов, также не были выполнены (в частности, ст. 140 "О спорных территориях"). Правительства Малики/Абади саботировали принятие нового закона об углеводородах, который бы давал больше прав регионам в распоряжении своими природными ресурсами и предпочли руководствоваться законом времен С. Хусейна. Курдский регион хронически недополучал положенных законом 17 проц. расходной части госбюджета на развитие Иракского Курдистана, не выделялись необходимые финансовые средства на содержание бригад "Пешмерга" и бюджетные регионы. К этому можно добавить все большую зависимость политики багдадских властей от Тегерана и вскрывшиеся факты масштабной коррупции среди багдадских чиновников. Все вышеизложенное и подтолкнуло М. Барзани инициировать проведение референдума о независимости региона. Большинство западных экспертов склоняются к тому, что излишне драматизировать ситуацию вокруг Иракского Курдистана в связи с прошедшим референдумом не следует. Исходя из складывающихся реалий, президент М. Барзани не стал поспешно реализовывать итоги референдума в форме декларации о независимости.

Можно полагать, что это волеизъявление населения курдских районов будет учитываться в дальнейших контактах Эрбиля с Багдадом, но стороны все же вернутся к мирным переговорам и попыткам достижения консенсуса по ключевым нерешенным вопросам. К этому призывают все заинтересованные страны и международные организации, включая ООН.

Россия занимает подчеркнуто нейтральную позицию в этом внутрииракском конфликте, заявляя, что надо отдать приоритет сохранению территориальной целостности Ирака, но с учетом интересов всех этнокон-

фессиональных групп населения этой страны.

Говоря о внутривнутриполитической ситуации в самом Иракском Курдистане, следует признать, что между ведущими политическими силами и племенными кланами региона (Демократическая партия Курдистана (ДПК) Барзани и Патриотический союз Курдистана (ПСК) Талабани) сохраняются серьезные разногласия по вопросу формирования региональных органов власти и дальнейших взаимоотношений с Багдадом.

Судя по всему, Тегеран и Багдад пытаются усилить свое традиционное влияние на клан Талабани, вплоть до попыток раскола курдского национального движения изнутри и отторжения от курдского региона провинций Сулеймания и Халабджа, где сильны позиции талабанистов. Но итоги прошедшего 25 сентября референдума показали, что подавляющее большинство населения региона, включая упомянутые выше провинции, выступают за независимость Иракского Курдистана.

На уровне вековой мечты и национальной идеи ни один курд не откажется от мысли жить в суверенном независимом государстве. Функционеры ПСК и других оппозиционных курдских партий (Горан, исламисты) вынуждены все же прислушиваться к мнению своих избирателей.

Скорее всего, в ближайшее время удастся нормализовать отношения Эрбиля с Багдадом, Тегераном и Анкарой и, как следствие, преодолеть и возникшие внутрикурдские противоречия. Уже официально объявлено, что М. Барзани подал заявление об отставке с поста президента в связи с истечением срока его полномочий. До избрания нового главы региона предлагается разделить его полномочия между правительством, парламентом и судебной системой. Однако, М. Барзани остается лидером ведущей политической силы Иракского Курдистана – ДПК, которая в любом случае совместно с мощным кланом племени барзан продолжат играть важную роль в политической жизни Ирака и курдского региона. Важное географическое и стратегическое положение Иракского Курдистана, его месторождения нефти и газа мирового значения, возможности региона – транзитера иракских углеводородов через Турцию в Европу, важная роль в борьбе с международным терроризмом, этноконфессиональная толерантность курдов – все это обостряет борьбу за влияние внешних сил на севере Ирака.

Из стран Ближнего Востока наибольший интерес к судьбе курдского региона Ирака проявляет Израиль, который открыто поддерживает идею независимости Иракского Курдистана. Иран, Турция и Сирия выступают категорически против этого, поскольку опасаются нарастания сепаратистских настроений среди своих курдских меньшинств. Анкара и Тегеран по прежнему предпочитают сохранять хотя бы видимость единого иракского государства с опорой на Багдад, хотя Р. Эрдоган косвенно поддерживает иракскую арабосуннитскую оппозицию и имеет гораздо более сильные политические и торговые-экономические позиции именно в курдских провинциях.

Можно ожидать, что конкурентная борьба между Анкарой и Тегераном за влияние в Ираке и Иракском Курдистане будет только обостряться. Вашингтон и его союзники по НАТО пытаются выступать в роли посредников в урегулировании внутрииракских кризисов и региональных конфликтов.

Как было выше отмечено, администрация США не хотела бы допустить дальнейшего усиления позиций Тегерана в Ираке и регионе. На данном этапе Вашингтону и Брюсселю оказалось гораздо важнее поддержать принцип территориальной целостности Ирака, чем право курдов на самоопределение. Это вовсе не означает, что в дальнейшем США не вернутся к идее создания курдского государства на севере Ирака или в еще более широких границах (на севере Сирии).

Траммп: террористы из Ирака и Сирии не смогут пробраться в США

Министерство внутренней безопасности США и военные делают все возможное для того, чтобы боевики из группировки "Исламское государство" (ИГ, запрещена в РФ), которые были разгромлены в Ираке и Сирии, не попали на территорию страны. Такое заявление сделал американский президент Дональд Трамп.

Он отметил, что Америка близка к освобождению 100% захваченной боевиками территории Ирака и Сирии, а также пообещал, что США обрушат всю свою военную мощь на ИГ и покончат с терроризмом в этих двух странах. "Мы предпринимаем все усилия, и попасть им в США будет очень трудно, поверьте мне", - резюмировал Трамп.

kurdistan.ru

Министерство пешмерга обвиняет коалицию в бездействии

Министерство пешмерга Регионального правительства Курдистана в пятницу призвало возглавляемую США международную коалицию нарушить свое молчание и отреагировать на карательные меры Багдада, предпринятые против Эрбиля.

"Коалиция, которая назвала пешмерга разрушителями мифа об "Исламском государстве" (ИГ), несет ответственность за то, что военная помощь пешмерга не доставляется", - сказал в интервью "Kurdistan24" пресс-секретарь министерства пешмерга Халгурд Хикмет. "Они также несут ответственность за то, что они не приглашают представителей пешмерга на международные встречи и конференции по борьбе против ИГ". "Силы пешмерга пожертвовали собой ради человечества, и демократии в Ираке и регионе. Очень жаль, что экономические и политические интересы некоторых стран заставили их противостоять будущей нации".

Представитель сил пешмерга сказал, что народ Курдистана не откажется от дела, за которое он борется, поскольку считает это "правильным" и "законным". Заявление министерства было сделано после того, как канадские военные сообщили, что военные поставки их страны войскам пешмерга остаются в подвешенном состоянии, потому что центральное правительство Ирака отказывается подписывать соглашение о конечном использовании оружия.

kurdistan.ru

"Горран" приостанавливает действие своего соглашения с ПСК

Партия "Движение за перемены" ("Горран") в среду решила приостановить действие ранее подписанного соглашения с "Патриотическим союзом Курдистана" (ПСК). "Национальная ассамблея движения "Горран" единогласно решила сегодня приостановить соглашение с ПСК", - сказал представитель партии Арас Махмуд. Партия также решила выйти из восьмого кабинета Регионального правительства Курдистана (КРГ).

kurdistan.ru

Премьер-министр Курдистана и министр обороны Германии обсудили поддержку сил пешмерга

Премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани 19 декабря встретился с министром обороны Германии, обсудив дальнейшую поддержку курдских сил пешмерга. На встрече с Урсулой фон дер Ляйен Нечирван Барзани обсудил также военную координацию между Германией и Курдистаном в борьбе с радикальными группами. Барзани посетил Германию по приглашению немецкого правительства и в понедельник встретился с официальными лицами Германии, включая канцлера Ангелу Меркель и министра иностранных дел Зигмара Габриэля.

Усиление позиции КРГ в Ираке и переговоры между Эрбилем и Багдадом были главными темами всех встреч, сказал в интервью "Rudaw" представитель пресс-службы Регионального правительства Курдистана (КРГ) Сафин Дизайи, который сопровождал Барзани вместе с заместителем премьер-министра Кубадом Талабани.

Также во вторник в Багдаде

министр обороны Ирака Ирфан Хаяли встретился с послом Гер-

немецких офицеров. С февраля 2015 года они обучили более 16

мании в Ираке, Кириллом Нанном. Они обсудили вопросы укрепления связей между правительствами двух стран и продолжение военной помощи Ираку в плане подготовки иракских военных. На прошлой неделе новый парламент Германии проголосовал за продление военного обучения пешмерга до апреля 2018 года, выделив на это 6,9 млн. евро.

Курдские силы тренируют 150

000 членов сил пешмерга.

Поездка в Берлин - это второй зарубежный тур премьер-министра Барзани со времени ухудшения отношений между иракским и курдскими правительствами в результате референдума о независимости Курдистана.

В начале этого месяца делегация КРГ посетила Париж. Нечирван Барзани также получил приглашение посетить Лондон.

kurdistan.ru

Анкара и Тегеран пытаются отстранить курдов от участия в переговорном процессе по Сирии

Внешне привлекательная идея Кремля собрать в Сочи как можно больше делегаций сирийцев на переговоры по мирному урегулированию сирийского кризиса на деле оказалась трудно реализуемой. Инициативу В.В.Путина на корню загубили нынешние "друзья" и партнеры России в регионе - новоявленный турецкий султан Эрдоган и духовный лидер ИРИ аятолла Хаме-

курды, и навести там свой оккупационный "порядок". Мировое сообщество и Москва закрывают глаза на эти факты нарушения суверенитета Сирии и геноцида по отношению к местному населению. Очевидно, здесь срабатывает известное изречение одного из исторических деятелей прошлого века: "Сукин сын, но свой сукин сын".

Помимо ПДС в Сочи по разным причинам не приедут другие представители антиасадовских и антииранских партий и движений (эр-риядская, каирская группы), а также многие лидеры вооруженной оппозиции и полевые командиры. Они считают главными террористами в Сирии режим Асада, ливанскую шиитскую группировку "Хизбаллу" и КСИР Ирана и в качестве предварительного условия для участия в переговорах требуют отставки Асада. Дамаск, в свою очередь, объявил предателями и террористами курдов и непримиримую арабо-суннитскую оппозицию и заявил о своей готовности разоружить их силой. Успешные действия ВКС РФ против ИГИЛ (запрещена в России) и помощь иностранной шиитской коалиции заметно укрепили позиции Асада и теперь в его окружении вновь набирает силу "партия войны". Арабалавитская верхушка и функционеры партии Баас готовы продолжить гражданскую войну при поддержке Тегерана до последнего сирийца. Реваншистские настроения у "ястребов" в Дамаске все усиливаются. Одновременно турецкие, иранские и сирийские спецслужбы на скорую руку лепят свои "карманные" партии, которым отводится роль марионеток на переговорах в Сочи. Особое усердие при этом проявляют сирийские спецслужбы.

Таким образом, еще не начавшись, сама сочинская встреча и ее ожидаемые результаты оказались под большим вопросом. Ясно, что турецкие и иранские посредники далеко не лучшие медиаторы в сирийском переговорном процессе и каждый из них "тянет одеяло" будущей Сирии на себя. Главной целью для них остается посадить со временем в Дамаске свое марионеточное правительство или хотя бы сохранить завоеванные на сегодня в этой стране плацдармы и анклавы. При этом они едины в проведении своей антикурдской и в целом антисирийской политики. Аргумент Анкары и Тегерана в борьбе с сирийскими курдами прост: задавив на корню курдское национальное движение в Сирии, удастся предотвратить борьбу турецких и иранских курдских меньшинств за свои законные права и свободы.

kurdistan.ru

Круглый стол 21.05.12, фото: Е.Сокол, Kurdistan.Ru

неи. Каждый из них пропустил через фильтр своих эгоистических интересов список приглашенных на этот форум и, соответственно, убрал неудобные Анкаре и Тегерану (Дамаску) делегации. Исключив участие в сочинской встрече курдскую Партию демократического союза (ПДС), которая вынесла на себе основную тяжесть борьбы с террористами ИГИЛ и "Джабга ан-Нусра", Турция, Иран с его марионетками в Дамаске еще раз показали, что они не только не хотят видеть курдов за столом переговоров, но и по-прежнему не считают их равноправными гражданами Сирии.

При этом попытки Анкары и Тегерана как-то оправдаться и прикрыться вкраплением отдельных лояльных им курдов по национальности в ту или иную делегацию оппозиции или правительства Сирии ни в коей мере не компенсируют огромный ущерб от изоляции ПДС. Эрдоган при этом ведет себя все более нагло и разнузданно. Его войска не только оккупировали значительную территорию на севере Сирии без какого-либо разрешения Дамаска или санкции ООН, но при этом турецкие военные планомерно убивают сирийцев-этнических курдов. Якобы, эти сирийцы близки идеологически турецкой Рабочей партии Курдистана (РПК) и поэтому их можно безнаказанно обстреливать и уничтожать из танков и артиллерии. В последнее время Анкара угрожает вторгнуться в сирийскую провинцию Африн, где также проживают

Полный текст интервью премьер-министра Курдистана

Находясь с официальным визитом в Германии, 19 декабря премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани дал интервью корреспонденту "Rudaw" после встречи с канцлером Германии Ангелой Меркель. В четверг агентство опубликовало полный текст интервью, в котором Барзани подчеркнул приверженность Регионального правительства Курдистана (КРГ) переговорам с Багдадом в рамках конституции. Он сказал, что курдские представители находятся в

несомненно, являются признаком поддержки региона Курдистан, его требований и решений проблем в рамках конституции Ирака. Вот как мы это видим.

"Rudaw": Вы призываете к переговорам, но Абади не соглашается вести переговоры на практике. Есть ли надежда, что Германия может создать условия для этих переговоров?

Премьер-министр Барзани: Мы будем приветствовать любую сторону, которая сможет поддержать нас

иракские военные движения в районах вокруг Махмура. Эта угроза по-прежнему серьезная. Мы надеемся, что сражений не будет. Мы надеемся, что проблемы могут быть решены путем диалога. Но угроза все еще существует.

"Rudaw": Вы знаете о последних событиях в Курдистане. Каково ваше сообщение народу Курдистана?

Очень жаль видеть эти последние события в провинции Сулеймания. Как принцип, [свобода] выражения является естественным правом граждан Курдистана. Протест также является правом граждан Курдистана. Однако то, что мы сейчас видим, к сожалению, выходит за рамки этого. Пожары в штаб-квартирах, зданиях мэров, государственных и правительственных учреждениях, предоставляющих услуги людям, вовсе не помогают.

Несомненно, регион Курдистан проходит очень сложную стадию. Важно то, что на этом сложном этапе нам всем предстоит пройти этот сложный этап вместе и объединиться, и я думаю, что это произойдет. Но в это время я думаю, что горящие штаб-квартиры и создание проблем в регионе Курдистан не служат [интересам] ни одной партии.

Наше послание очень ясное: я призываю силы безопасности защищать спокойствие и не допускать дальнейшей эскалации проблем. Мы понимаем, что ситуация суровая. Но манера, используемая в наши дни - сожжение штаб-квартир и зданий мэров - никоим образом не решит проблем и не изменит реальности.

"Rudaw": Какой выбор должно сделать КРГ, если премьер-министр Ирака Хейдар аль-Абади не отреагирует на его инициативы?

Премьер-министр Барзани: Вопрос не в выборе [вообще], а в выборе, который мы имеем. То, к чему мы призываем, - это право нации, и эта нация достигнет своих прав. Мы не должны говорить друг с другом, используя этот тон языка, в свете сильной и слабой стороны. Мы должны говорить на языке, который поможет найти меры, посредством которых мы достигнем результата.

Это то, чего хочет регион Курдистан. Он хочет решить проблемы. Регион Курдистан не стремится начать переговоры с Багдадом на основе того, кто силен, а кто слаб. Мы считаем, что это серьезный вопрос, связанный со стабильностью в Ираке в целом. Вот почему единственный способ достичь решения - диалог; сесть за стол переговоров и добиться решения, которое отвечает интересам Курдистана и всего Ирака. **kurdistan.ru**

Европе, чтобы просить ее страны оказать поддержку в решении проблем. Премьер-министр сказал, что он приветствует любую страну, выступающую посредником между Эрбилем и Багдадом. Курдский премьер также подчеркнул, что угроза конфликта между силами Курдистана и Ирака остается насущной.

"Rudaw": Встречи с канцлером Германии, министрами иностранных дел и обороны, а также с парламентом страны показывают, что Германия уделяет большое внимание [Эрбилю]. Сможет ли открытие этих дверей в Европе привести к обновлению Курдистана в ближайшее время?

Премьер-министр Барзани: Мы приехали в Германию по просьбе министра иностранных дел Германии, который также является заместителем премьер-министра страны. Мы были в Париже две недели назад по приглашению президента Франции. Эти визиты важны для региона Курдистан по одной причине: эти визиты - это своего рода поддержка требованиям, которые регион Курдистан выдвигает в рамках иракской конституции.

Во время этого визита мы провели хорошие встречи с канцлером Меркель, министром иностранных дел, парламентариями и министром обороны этим вечером. На этих встречах мы подчеркнули, что регион Курдистан хочет решить свои проблемы с Багдадом в рамках конституции Ирака. И мы попросили эти европейские страны поддержать нас в решении наших проблем с Багдадом в рамках конституции.

Само приглашение и наш визит,

в том, чтобы начать переговоры. Мы будем рады видеть, что Европа в целом помогает создать условия для проведения этих переговоров между нами и Багдадом.

Наша позиция ясна, поскольку мы неоднократно повторяли и повторяем снова: регион Курдистан привержен всем конституционным основам Ирака и хочет разрешить проблемы в контексте этого вопроса. Для всех нас важно призвать к стабильности в Ираке. И чтобы достичь этого, диалог с Багдадом очень, очень важен. Мы считаем, что отказ любой стороны от диалога не может помочь нам достичь спокойствия. Напротив, в конце концов, только диалог может решить наши проблемы, независимо от того, куда мы идем, и от времени, которое на это потребуется.

"Rudaw": В чем разница между вашими встречами с президентом Франции Макроном и канцлером Германии?

Премьер-министр Барзани: Встречи на самом деле были одинаковыми. Германия и Франция были в контакте друг с другом. Канцлер Меркель подчеркнула, что они хотят совместно поддерживать переговоры и решать вопросы Эрбиля и Багдада.

"Rudaw": Можем ли мы сказать, что после того, как вы с вашей делегацией посетили Францию и Германию, угроза со стороны "Хашд аш-Шааби" и других иракских сил в регионе Курдистан уже не существует?

Премьер-министр Барзани: Опасность по-прежнему сохраняется. Сегодня, когда мы здесь, есть

Малики: Ирак должен помочь Курдистану, пока не стало слишком поздно

Вице-президент Ирака Нури аль-Малики в четверг в Багдаде дал интервью агентству "Rudaw", заявив, что федеральное правительство должно помочь региону Курдистан решить проблемы, с которыми он сталкивается, включая продолжающийся финансовый кризис до того, как станет "уже слишком поздно".

Он также назвал события в Туз-Хурмату, последовавшие после 16 октября, "этнической чисткой".

Малики служил премьер-министром Ирака два срока: с 2006 по 2014 год. Под его властью центральное правительство сократило курдскую долю бюджета в начале 2014 года из-за планов Регионального правительства Курдистана (КРГ) по независимому экспорту нефти. Он также дважды отдавал приказ развернуть иракские силы безопасности у границ Курдистана, и стал первым высокопоставленным иракским политиком, угрожавшим Курдистану применением силы из-за курдского голосования по вопросу о независимости.

В интервью он рассказал ведущему "Rudaw", что хочет, чтобы и Ирак, и регион Курдистан преодолели то, что произошло в прошлом, включая несогласие с курдским голосованием.

"Мы должны открыть новую страницу, - сказал Малики, отметив, что обе стороны должны следовать иракской конституции, которая наилучшим образом отвечает интересам всего народа Ирака, включая курдов.

Если проблемы между иракским и курдским правительствами останутся нерешенными до выборов в Ираке, намеченных на 12 мая, не только курды, но и "весь Ирак проиграет", сказал Малики, который также является главой правящей партии "Дава".

Он выразил надежду на то, что будут предприняты усилия, в том числе и президентом Ирака, чтобы переговоры прошли в кратчайшие сроки, и пообещал, что если Курдистан предложит "гарантии" или передаст свой экспорт нефти под управление Багдада, то правительство Ирака выплатит долю КРГ в бюджете страны.

Он выступил в защиту действующего сокращения бюджета КРГ, но сказал, что это должно закончиться, потому что курдский народ много пострадал в Ираке.

Курдские власти, в том числе бывший президент Курдистана Масуд Барзани, назвали сокращение бюджета, введенное Малики и продолженное нынешним премьером Ирака Хейдаром аль-Абади, новым геноцидом курдов.

В другой части интервью Малики назвал события, происходящие в спорном городе Туз-Хормату с 16 октября, "этнической чисткой".

Десятки тысяч курдских жителей Туз-Хормату были вынуждены бежать из города в результате нашествия иракских сил, в том числе поддерживаемых Ираном шиитских ополченцев "Хашд аш-Шааби". **kurdistan.ru**

МООНСИ осудила насильственные демонстрации в Курдистане

Миссия Организации Объединенных Наций по содействию Ираку (МООНСИ) в среду, 20 декабря, выступила с заявлением, в котором сказано, что организация "глубоко обеспокоена" насилием и сообщением о жертвах во время демонстраций в Иракском Курдистане. "Люди имеют право участвовать в мирных демонстрациях, а власти Курдистана несут ответственность за защиту своих граждан, в том числе мирных протестующих", сказано в заявлении, которое настоятельно призывает силы безопасности региона "проявлять максимальную сдержанность", а демонстрантов - "избегать любого акта насилия".

"Миссия настоятельно призывает средства массовой информации соблюдать закон, и при этом подчеркивает критическую роль свободных и беспристрастных средств массовой информации в любом демократическом обществе", - говорится в заявлении касательно приостановки деятельности канала "NRT", обвиненного в призывах к насилию. **kurdistan.ru**

"Хашд аш-Шааби" атакованы неизвестными в Прде

Вечером 18 декабря группа вооруженных людей атаковала шиитских ополченцев "Хашд аш-Шааби" в городе Прде, в 50 км к юго-востоку от столицы Иракского Курдистана, Эрбиля, где силы ополченцев были развернуты после октябрьской атаки на спорные курдские территории. Камаль Киркуки, командующий войсками пешмерга у Прде (Алтун Купри), сказал, что нападавшие нанесли ущерб тяжелой технике и двум автомобилям "Хашд аш-Шааби". Сообщений о человеческих жертвах пока нет, добавил он. Про-иранские ополченцы "Хашд аш-Шааби" вместе с иракской армией начали крупное наступление на курдские войска пешмерга на спорных курдских территориях Ирака 16 октября. Военная операция привела к гуманитарному кризису, поскольку армия и шиитские бое-

вики вынудили тысячи людей бежать из их районов, а также уничтожили сотни объектов, принадлежащих курдам, особенно в Туз-Хурмату. **kurdistan.ru**

ДИПЛОМАТ

№ 31 (405) 25-31 Декабрь 2017 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Глава правительства Курдистана прокомментировал последние события

Премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани после встречи с канцлером Германии Ангелой Меркель в Берлине дал интервью агентству "Rudaw", прокомментировав последние события. Он заявил, что Франция и Германия договорились о совместных усилиях по содействию переговорам между Эрбилем и Багдадом.

поскольку мы неоднократно повторяли и повторяем снова: регион Курдистан привержен всем конституционным основам Ирака и хочет разрешить проблемы в их контексте".

"Для всех нас важно призвать к стабильности в Ираке, и для достижения этого диалог с Багдадом очень важен", - добавил он.

надеемся, что там не будет боев... Но угроза все еще неизбежна", - сказал он.

Пока премьер-министр находился в Берлине, в курдских городах начались насильственные антиправительственные протесты, в основном в провинциях Сулеймания и Халабджа. Важнейшим требованием демонстрантов является полная выплата заработной платы государственных служащих. Протесты переросли в насилие, и во вторник погибло по меньшей мере пять человек.

Барзани сказал, что демонстрации - это естественное право, но разрушение общественных и правительственных зданий, предоставляющих общественные услуги, "совсем не полезно".

Он повторил комментарии, сделанные им в опубликованном во вторник вечером заявлении, сказав, что регион Курдистан переживает трудный период и КРГ призывает к единству.

"Наше послание очень ясное: я призываю силы безопасности защищать спокойствие и не допускать дальнейшей эскалации проблем", - сказал он. "Мы понимаем, что ситуация сложная, но сожжение офисов никоим образом не разрешит проблем и не внесет никаких изменений в реальность".

Барзани посетил Германию по приглашению правительства Германии и в понедельник встретился с официальными лицами Германии, включая канцлера Ангелу Меркель и министра иностранных дел Зигмара Габриэля. Во вторник он встретился с министром обороны Германии Урсулой фон дер Ляйен.

kurdistan.ru

Министерство здравоохранения Курдистана сообщило о двух, а не пяти погибших в ходе протестов

Министерство здравоохранения Курдистана сообщило о двух, а не пяти погибших в ходе протестов. Министерство здравоохранения Регионального правительства Курдистана (КРГ) и местные официальные лица сообщили, что реальное число погибших во вторник в ходе насильственных акций протеста в городе Рания, составляет 2 человека, а не 5, как было объявлено ранее. Таха

Мохаммед, пресс-секретарь департамента здравоохранения Рании, сообщил во вторник "Rudaw", что 5 человек погибли и еще 80 получили ранения в ходе антиправительственных акций протеста в Рании провинции Сулеймания. В среду вечером он сказал в интервью "Rudaw", что власти ошиблись, поскольку больницы были переполнены десятками раненых. Во вторник вечером в государст-

венной больнице города было зафиксировано пять смертей, но три человека умерли от других причин, не связанных с протестами, и только два человека погибли в ходе столкновений. Эти данные подтвердил представитель министерства здравоохранения Курдистана, Халс Кадир. По данным Таха Мохаммеда, в среду после новых протестов в Рании число раненых возросло до 87.

kurdistan.ru

Президент Ирака призывает Абади сдержать обещание и отправить зарплаты государственным служащим Курдистана

Президент Ирака призывает Абади сдержать обещание и отправить зарплаты государственным служащим Курдистана

Президент Ирака Фуад Масум в среду, 20 декабря, вновь призвал премьер-министра Хейдара аль-Абади выполнить свое обещание и направить зарплаты государственным служащим, работающим в Региональном правительстве Курдистана (КРГ). Масум также призвал центральное правительство Ирака снять санкции, наложенные на Курдистан в ответ на референдум о независимости. Комментируя продолжающиеся протесты в провинции Сулеймания Иракского Курдистана, президент Ирака (курд по национальности) сказал, что протестующие, требующие в том числе выплат заработной платы, должны избегать насилия. kurdistan.ru

Кубад Талабани попытается нормализовать ситуацию в Сулеймании

Заместитель премьер-министра Регионального правительства Курдистана (КРГ) Кубад Талабани попытается восстановить мир и безопасность в провинции Сулеймания после насильственных антиправительственных протестов, в результате которых погибли по меньшей мере два человека. 21 декабря Талабани провел два заседания сил безопасности Сулеймании с участием губернатора Хавала Абубакира. Талабани, член партии "Патриотический союз Курдистана" (ПСК), останется в Сулеймании до нормализации ситуации. Провинция Сулеймания Иракского Курдистана является оплотом ПСК, а также "Движения за перемены" ("Горран"), к которой принадлежит губернатор Абубакир. ПСК имеет большое влияние на силы безопасности и солдат пешмерга в провинциях Сулеймания и Халабджа, где в понедельник начались антиправительственные протесты.

КРГ развернуло силы безопасности в пострадавших от протестов городах этих двух провинций, включая Ранию, где погибло по меньшей мере два человека, еще 87 получили ранения, а несколько правительственных и партийных офисов были разгромлены во время столкновений во вторник и среду. Тысячи людей вышли на улицы большинства городов двух провинций, требуя прекратить коррупцию, улучшить базовые услуги населению и выплатить отсроченные или сокращенные зарплаты госслужащим. Премьер-министр Нечирван Барзани в четверг сказал, что у людей есть "справедливое право на протест", но предупредил, что протесты используются некоторыми сторонами, чтобы вызвать насилие. "Мы знаем, что за этими событиями стоит поддержка", - сказал Барзани, подчеркнув, что КРГ намерено положить конец "хаосу", вызванному протестами.

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR SULEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:

Ramiz Qərib,

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı Az1040, soqaq S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnilib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur. e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filiali

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500